

VVJ GEROSIOS VALDYSENOS INDEKSAS

METODIKA '23/24

TURINYS

SANTRUMPOS	3
VVĮ GEROSIOS VALDYSENOS POLITIKA	4
INDEKSO TIKSLAS	6
INDEKSO STRUKTŪRA	6
DUOMENŲ SURINKIMAS	8
VERTINIMO SISTEMA	9
REZULTATŲ PATEIKIMAS	12
DUKTERINIŲ ĮMONIŲ VERTINIMAS	12
APRIBOJIMAI	12
INDEKSO KRITERIJAI	14
SKAIDRUMAS	15
KOLEGIALŪS ORGANAI	27
STRATEGINIS PLANAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS	41
INDEKSO ATNAUJINIMAS	48
PRIEDAI	50
PRIEDAS 1. PAGRINDINIAI VVĮ VALDYSENĄ FORMUOJANTYS DOKUMENTAI	48
PRIEDAS 2. VVĮ GEROSIOS VALDYSENOS INDEKSO STRUKTŪRA	52
PRIEDAS 3 . PASIKEITIMAI 2023/24 METŲ INDEKSO METODIKOJE	61
PRIEDAS 4. DUKTERINIŲ ĮMONIŲ VALDYSENOS VERTINIMO STRUKTŪRA	62

SANTRUMPOS

Atrankos gairės – Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašas (Nutarimas Nr. 631)

EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija

EBPO gairės – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Valstybės valdomų įmonių valdymo gairės

Indeksas – VVJ gerosios valdysenos indeksas

KO – Kolegialus priežiūros ar valdymo organas

Nuosavybės gairės – Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas (Nutarimas Nr. 665)

Skaidrumo gairės – Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairės (Nutarimas Nr. 1052)

VAI – Valstybei atstovaujanti institucija

VĮ – Valstybės įmonė

VKC – VšĮ Valdymo koordinavimo centras

VVB – Valstybės valdoma bendrovė

VVĮ – Valstybės valdoma įmonė

VVĮ GEROSIOS VALDYSENOS POLITIKA

Valstybės valdomų įmonių (VVĮ) gerosios valdysenos politika Lietuvoje remiasi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (angl. *Organization of Economic Co-operation and Development*) valstybės valdomų įmonių valdymo gairėmis (angl. *OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises, 2015*) (EBPO gairės), kuriose yra pateikti pagrindiniai gerosios valdysenos principai. Šios gairės yra pripažįstamos, kaip vienos pažangiausių VVĮ valdysenos klausimais bei laikomos VVĮ valdysenos etalonu.

EBPO pripažintų praktikų pagrindu, Lietuvoje VVĮ politiką formuoja keturi pagrindiniai teisės aktai: LR valstybės ir savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir juo disponavimo įstatymas, Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas (Nuosavybės gairės), Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašas (Skaidrumo gairės) ir Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašas (Atrankos gairės).

Skaidrumo gairės	Nuosavybės gairės	Atrankos gairės
Įpareigoja VVĮ identifikuoti vykdomus specialiuosius įpareigojimus ir įvertinti jų veiklos rezultatus	Įpareigoja atskirti VVĮ nuosavybės įgyvendinimo bei reguliavimo funkcijas	Nustato VVĮ kolegialių priežiūros ar valdymo organų sudėties principus ir nustato nepriklausomų narių kvotas
Apibrėžia reikalavimus VVĮ informacijos viešinimui įmonių interneto svetainėse	Įpareigoja valstybei atstovaujančias institucijas rengti lūkesčių raštus VVĮ	Išvardina reikalavimus kandidatams į VVĮ kolegialius priežiūros ar valdymo organus bei nustato nepriklausomumo kriterijus
Įpareigoja VVĮ apskaitą tvarkyti taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus	Įpareigoja VVĮ siekti nustatytų rodiklių	Formalizuoja kandidatų į kolegialius priežiūros ar valdymo organus atrankos ir skyrimo (išrinkimo) procesą
VVB įpareigoja sudaryti metinius ir 6 mėnesių tarpinius finansinių ataskaitų rinkinius, VĮ – metinius ir 3, 6 ir 9 mėn. tarpinius finansinių ataskaitų rinkinius	Įpareigoja VVĮ rengti veiklos strategijas ir vykdyti jų įgyvendinimo priežiūrą	Apibrėžia atrankos komisijos sudarymo ir veiklos principus
Įpareigoja VVĮ rengti metinius pranešimus (veiklos ataskaitas), apibrėžia jų turinį; didelės VVĮ įpareigoja rengti ir tarpinius pranešimus (veiklos ataskaitas)	Viešojo intereso ir strateginę reikšmę turinčias VVĮ įpareigoja suformuoti kolegialius organus	
Nustato reikalavimus VšĮ Valdymo koordinavimo centrui rengti apibendrinančias ataskaitas apie VVĮ bei apibrėžia jų turinį ir terminus	Nustato VVĮ kolegialių organų atlygio tvarkas ir komitetų formavimo principus	

VVĮ sektoriuje Skaidrumo, Nuosavybės ir Atrankos gairės apima pagrindines VVĮ valdysenos nuostatas, tačiau be šių teisės aktų taip pat svarbūs ir kiti teisės aktai, kurie formuoja VVĮ valdyseną siauresnėse srityse: Strateginio planavimo ir strateginio valdymo gairės, VVĮ specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijos ir kt. Tarptautinė praktika nurodo, jog VVĮ dauguma atvejų turėtų veikti tokiais pačiais principais, kaip ir privačios įmonės, todėl jų veiklai nemažiau aktualūs ir bendrieji teisės aktai (taikomi ne tik VVĮ). Pagrindiniai iš jų: LR akcinių bendrovių įstatymas, LR finansinių ataskaitų audito įstatymas, LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas. Kadangi Valstybė kontroliuoja ir specifinės juridinės formos įmones (VĮ), šioms įmonėms taikomas atskiras LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas.

Pagrindiniai VVĮ valdymo politiką formuojantys teisės aktai ir kiti dokumentai

Nuosavybės gairės	Skaidrumo gairės	Atrankos gairės	Akcinių bendrovių įstatymas
Valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas	Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairės	Kandidatų į VĮ ar SJ, VVB ar SVB ir jos dukterinės bendrovės KO atrankos aprašas	LR akcinių bendrovių įstatymas
Strateginis planavimas	Specialieji įpareigojimai	Audito komitetai	VĮ ir SJ įstatymas
Strateginio planavimo ir strateginio valdymo gairės	VVĮ specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijos	Reikalavimų audito komitetams valstybės valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomose įmonėse aprašas	LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas
Turto įstatymas	Parama	KO narių atlygis	Fin. atskaitomybės įstatymas
LR Valstybės ir savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas	LR labdaros ir paramos įstatymas	Valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių valdybų narių atlygio skyrimo tvarkos aprašas	LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas
VVĮ siektini rodikliai	Tvarumas	Vadovų atlygis	Audito įstatymas
Nutarimas dėl valstybės valdomų įmonių siektinų pagrindinių finansinių veiklos rodiklių 2022–2024 metų laikotarpiu patvirtinimo	LR įmonių atskaitomybės įstatymas, Skaidrumo gairės, Pavyzdinis įmonių socialinės atsakomybės taikymo planas ir jo įgyvendinimo gairės VVĮ	Nutarimas dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio	LR finansinių ataskaitų audito įstatymas
Lūkesčiai	Sankcijos	KO įsivertinimo gairės	EBPO gairės
VAI rašto dėl valstybės siekiamų tikslų VVĮ ir keliamų lūkesčių VVĮ nustatymo rengimo rekomendacijos	LR tarptautinių sankcijų įstatymas	Valdybos savo veiklos vertinimo gairės	EBPO Valstybės valdomų įmonių valdymo gairės (angl. <i>OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises</i>)
	KO atrankos vykdymo gairės	KO veiklos vertinimo gairės	Nasdaq kodeksas
	Kolegialių organų atrankos vykdymo gairės	Kolegialių organų veiklos vertinimo gairės	NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodeksas

Laikantis principo, kad valstybės valdomos įmonės turėtų veikti pagal panašius skaidrumo standartus kaip ir listinguojamos bendrovės (šis principas nurodytas EBPO gairėse), visoms VVĮ aktualu laikytis ir NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso (NASDAQ kodeksas). Šis reikalavimas nurodytas ir Skaidrumo gairėse.

VVĮ valdymo politiką formuojančių dokumentų sąrašas ir nuorodos į juos pateiktos Priede 1.

INDEKSO TIKSLAS

VVĮ gerosios valdysenos indeksas sudarytas remiantis skyriuje *VVĮ Gerosios valdysenos politika* nurodytų VVĮ valdysenos politiką formuojančių dokumentų pagrindu. Didžioji dalis Indekse esančių kriterijų remiasi Skaidrumo, Nuosavybės ir Atrankos gairėmis, kaip pagrindiniais VVĮ valdyseną formuojančiais teisės aktais Lietuvoje.

VVĮ gerosios valdysenos indeksas - įrankis pamatuoti ir įvertinti kaip kiekviena VVĮ/VAI įgyvendina pagrindines gerosios valdysenos praktikas.

Indeksu siekiama atspindėti ir apimti pagrindines pasaulines gerosios valdysenos praktikas, identifikuojant, kaip kiekviena VVĮ (tuo pačiu ir VAI) jų laikosi. Pats Indeksas yra tik įrankis pamatuoti ir įvertinti, kaip VVĮ ir VAI jas įgyvendina, t. y. Indeksu nesiekama formuoti VVĮ valdysenos politikos ar nustatyti kitų nei pripažintos pasaulinės praktikos. Be tiesioginės funkcijos (įvertinti VVĮ valdymo kokybę) Indeksas padeda:

- Supaprastinta forma supažindinti VVĮ ar VAI su VVĮ gerosios valdysenos praktikomis;
- Identifikuoti galimas struktūrines VVĮ sektoriaus valdymo spragas, pavyzdžiui, jei dalis VVĮ valdymo nuostatų veikia netinkamai;
- Tobulinti VVĮ valdyseną diegiant naujas nuostatas/praktikas tiek iš VVĮ, tiek iš VAI ar politiką formuojančių institucijų pusės;
- Palyginti visas VVĮ bendrame kontekste.

Šiuo metu VVĮ gerosios valdysenos indeksas yra plačiausiai visų VVĮ valdysenos kokybę įvertinantis įrankis.

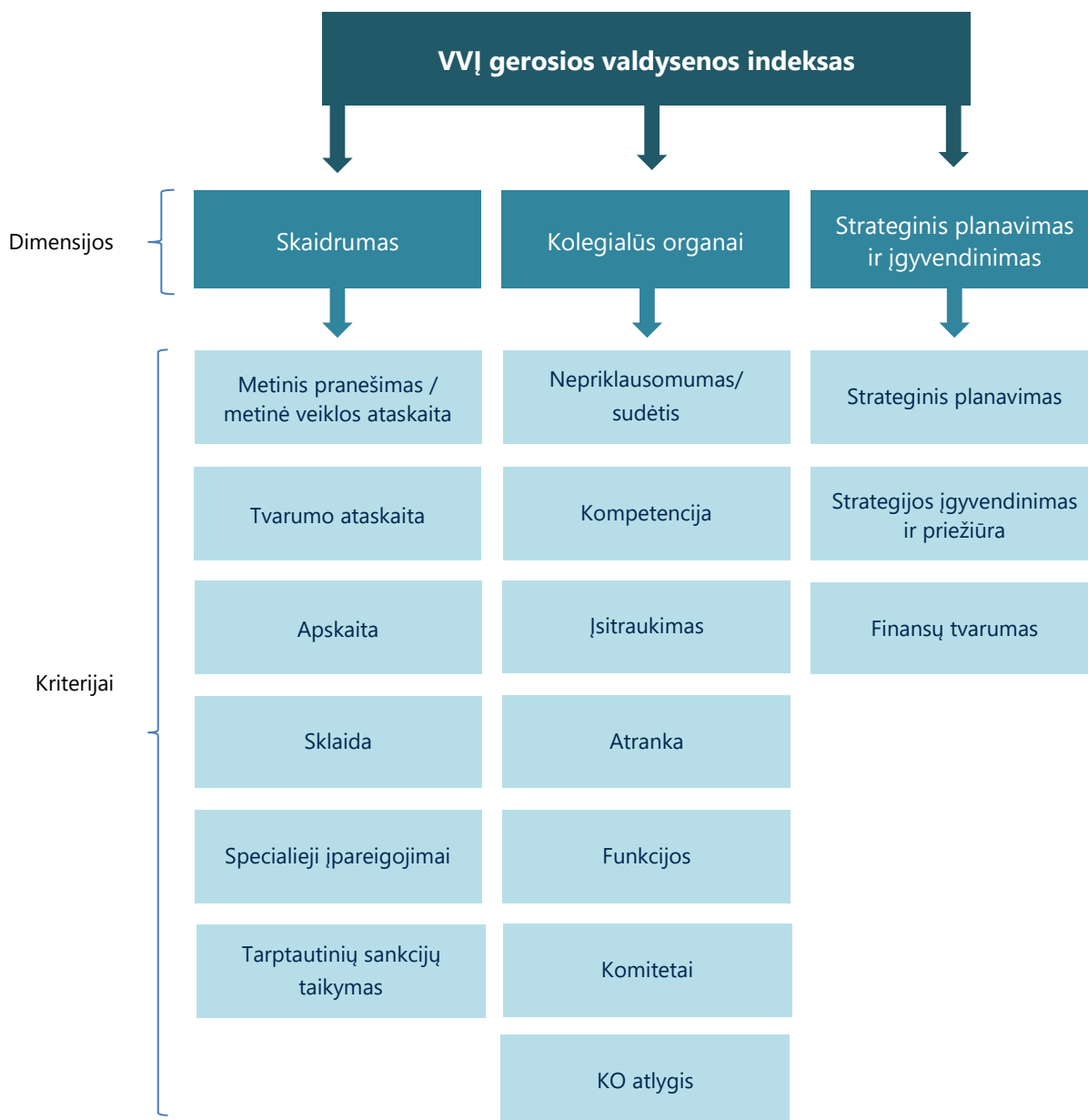
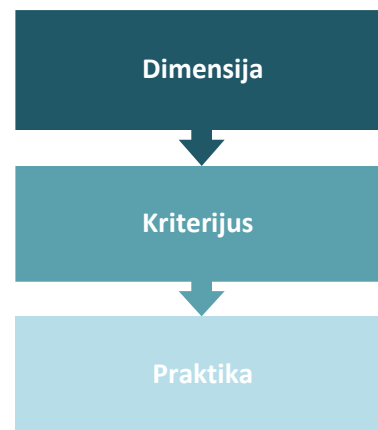
INDEKSO STRUKTŪRA

VVĮ gerosios valdysenos indeksas remiasi pasauliniais EBPO standartais, kurių pagrindu formuojamos ir Lietuvos VVĮ valdysenos praktikos. Indekso struktūra atspindi pagrindines teisės aktais reguliuojamas sritis: skaidrumą (atskaitomybę), kolegialius organus ir nuosavybės funkcijas. Kiekvienai iš šių sričių priskiriama viena iš Indekso dimensijų: Skaidrumo, Kolegialių organų, Strateginio planavimo ir įgyvendinimo. Šios trys dimensijos apima kertinius VVĮ valdymo aspektus:

- Nepriklausomų, depolitizuotų ir kompetentingų VVJ kolegialių organų suformavimą, siekiant užtikrinti VVJ nuosavybės įgyvendinimo ir reguliavimo politikos atskyrimą;
- Tikslų VVJ iškėlimą ir jų įgyvendinimo priežiūrą, siekiant įmonių veiklos efektyvumo;
- VVJ veiklos skaidrumą, siekiant VVJ skaidrumo ir atskaitomybės suinteresuotoms šalims.

Visais šiais principais valstybė siekia profesionaliai, skaidriai ir efektyviai valdyti savo turtą bei užtikrinti lygias sąlygas rinkoje su kitais rinkos dalyviais.

Kiekviena iš dimensijų Indekse skaidoma į smulkesnius vienetus – kriterijus. Kriterijai sudaro Indekso pagrindą, jų pagalba identifikuojamos silpnosios ir stipriosios VVJ valdysenos sritys. Iš viso Indeksą sudaro 16 kriterijų: 6 Skaidrumo, 7 Kolegialių organų ir 3 Strateginio planavimo ir įgyvendinimo kriterijai. Kiekvieno kriterijaus vertinimas susideda iš smulkesnių praktikų vertinimo, kurių skaičius kiekviename kriterijuje skiriasi. Kriterijų įtaką bendram Indekso balui yra nevienoda ir priklauso nuo kriterijaus reikšmingumo, t. y. mažiau reikšmingų kriterijų svoris bus žemesnis nei reikšmingesnių.

DUOMENŲ SURINKIMAS

Indekse naudojami duomenys, kurių pagrindu atliekami valdysenos vertinimai, surenkami dviem būdais:

- Valdymo koordinavimo centro (VKC) kasmet atliekamais analitiniais vertinimais;
- VVJ ir/ arba VAI kasmet pildomais VVJ gerosios valdysenos indekso klausimynais.

Kolegialių organų dimensijos vertinimas remiasi tik klausimyno forma surinktais duomenimis, Skaidrumo dimensija remiasi abiem būdais, o Strateginio planavimo ir įgyvendinimo – daugiausia VKC atliekamais vertinimais.

Sudarant Indeksą įtraukiami VKC atliekami analitiniai vertinimai, kurie remiasi tiek viešai prieinama informacija, tiek VKC turima vidine informacija apie VVJ. Analitiniai vertinimai apima:

- VVJ metinių pranešimų (metinių veiklos ataskaitų) turinio vertinimą;
- VVJ tvarumo atskleidimo metiniuose pranešimuose (metinėse veiklos ataskaitose) arba atskirose tvarumo ataskaitose vertinimą;
- VVJ duomenų viešinimo savo interneto svetainėse vertinimą;
- VVJ nepriklausomo finansinių ataskaitų audito ir tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymo vertinimą;
- VVJ specialiųjų įpareigojimų vykdymo vertinimą;
- VVJ strateginių veiklos planų kokybės vertinimą;
- VVJ strategijų įgyvendinimo vertinimą, tame tarpe ir siektinų rodiklių vertinimą;
- Apskaitos vertinimą;
- VVJ finansinio tvarumo vertinimą.

VVJ klausimynuose pateikiama informacija apima šiuos kriterijus:

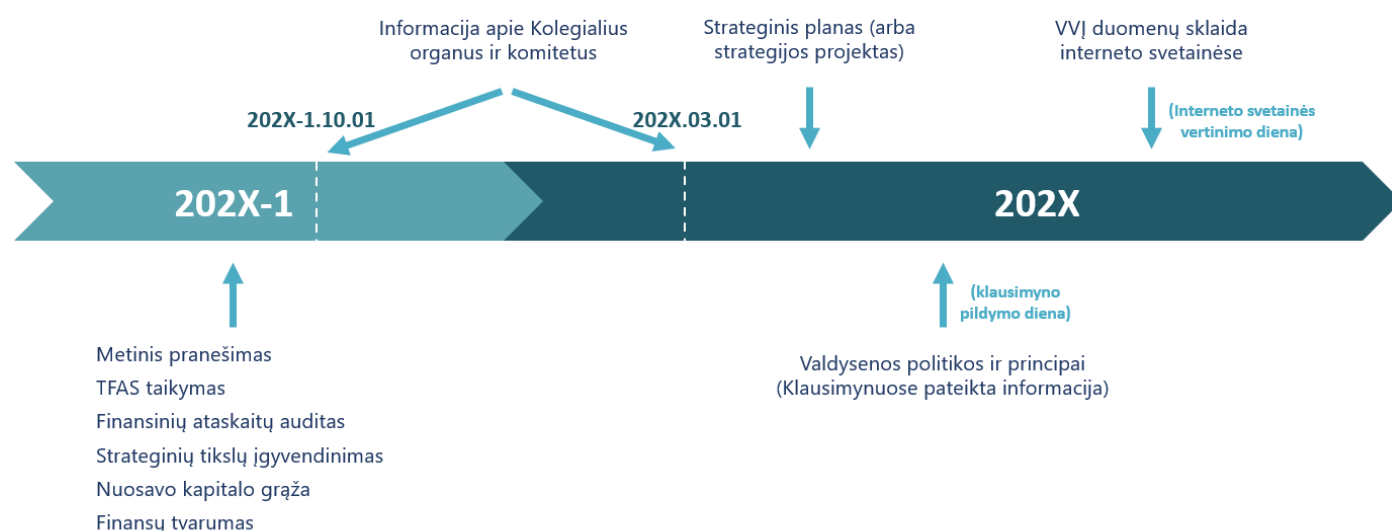
- Specialiųjų įpareigojimų kriterijus;
- Visi Kolegialių organų dimensijos kriterijai;
- Strateginio planavimo kriterijus;
- Strategijos įgyvendinimo ir priežiūros kriterijus;
- Tarptautinių sankcijų kriterijus.

Dauguma VVJ gerosios valdysenos klausimyne pateikiamų klausimų yra uždaro tipo bei reikalauja papildomo paaiškinimo komentaruose. Tuo atveju, kai klausimyne pateikti duomenys, VKC turimais duomenimis, klaidingi arba matomi kiti neatitikimai, VKC gali tikslinti pateiktą informaciją savo nuožiūra, prieš tai, jei yra poreikis, pasikonsultavęs su vertinama VVJ arba VAI.

Kai klausimyne pateikti duomenys, VKC turimais duomenimis, klaidingi arba matomi kiti neatitikimai, VKC gali tikslinti pateiktą informaciją savo nuožiūra, prieš tai, jei yra poreikis, pasikonsultavęs su vertinama VVJ arba VAI.

Indeksui sudaryti naudojami VVJ duomenys apima dviejų metų laikotarpio duomenis, t. y. einamųjų metų duomenys ir ankstesnių metų duomenys, priklausomai nuo vertinamos valdysenos praktikos. Finansiniai

rodikliai, metinis pranešimas, tvarumo ataskaita, strateginių tikslų įgyvendinimo atitiktis apima ankstesnių metų duomenis. Informacija apie kolegialius organus, dėl savo specifikos, renkama principu +2 mėn./-3 mėn. nuo praėjusių metų pabaigos, t. y. jei kolegialus organas yra pilnos sudėties paskutinę metų dieną, nurodoma informacija metų pabaigai, o jei organas nesudarytas (arba nepilnos sudėties), tačiau +2 mėn./-3 mėn. laikotarpyje nuo metų pabaigos buvo sudarytas (buvo pilnesnės sudėties), vertinamas tai datai, kada buvo sudarytas (buvo pilnesnės sudėties). Einamųjų metų duomenys sudarant Indeksą apima klausimynuose pateikiamą informaciją apie taikomas vidaus politikas ir praktikas, duomenų sklaidos VVĮ interneto svetainėse vertinimą ir įmonių strateginių planų (arba strategijos projektų) vertinimą.

Korupcijos prevencijos praktikų vertinimas atliekamas atskiro tyrimo apimtyje.

VERTINIMO SISTEMA

Siekiant kuo tiksliau atspindėti, kaip kiekviena VVĮ įgyvendina gerosios valdysenos praktikas, kiekvienam Indeksą sudarančiam kriterijui ar dimensijai priskiriamas atitinkamas svoris (koeficientas), t. y. išskaidoma kriterijų ar dimensijų įtaka bendram Indekso balui. Pavyzdžiui, nepriklausomų narių buvimas kolegialiuose organuose turi didesnę įtaką nei komitetų prie kolegialaus organo suformavimas, todėl atitinkamai koeficientas prie Nepriklausomumo/sudėties kriterijaus yra didesnis. Kriterijų ir dimensijų koeficientų sąrašas pateikiamas Priede 2.

- Dimensijų svoris kiekvienos VVĮ vertinimui yra vienodas;
- Kriterijų svoris gali skirtis tais atvejais, jei vienas ar keli kriterijai konkrečiai VVĮ yra nevertinami (pvz., specialieji įpareigojimai, kai VVĮ jų nevykdo);
- Kriterijus sudarančių dalių įtaka skirtingoms VVĮ skiriasi.

Dimensijų svoriai visoms VVĮ yra vienodi, t. y. nesiskiria nepriklausomai nuo įmonės dydžio, teisinės formos, keliamų tikslų ar kt. Kriterijų svoriai taip pat nesiskiria, išskyrus atvejus, kai vienas ar keli kriterijai yra nevertinami (pavyzdžiui, įmonė nevykdo specialiųjų įpareigojimų). Tuomet kitų, toje pačioje dimensijoje esančių, kriterijų koeficientai proporcingai padidėja perskirsčius nevertinamo kriterijaus koeficientą. Pavyzdžiui, jei dimensiją sudaro 5 kriterijai ir kiekvieno iš jų koeficientas yra lygus 0,2, tai nevertinant vieno kriterijaus, jo koeficientas persiskirsto kitiems kriterijams – likusių 4 kriterijų koeficientai tampa po 0,25.

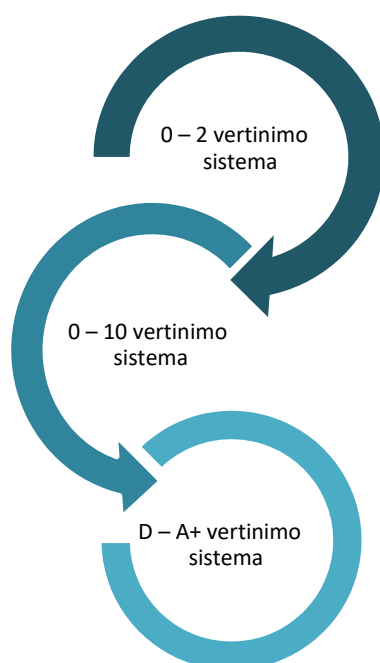
Įprastai, gali būti nevertinami šie kriterijai:

- Specialiųjų įpareigojimų kriterijus (Skaidrumo dimensija), jei įmonė nevykdo specialiųjų įpareigojimų;
- Komitetų sudarymo kriterijus (Kolegialių organų dimensija), jei įmonė nepriskiriama didelių įmonių kategorijai;

Išimtiniais atvejais, VKC sprendimu, gali būti nevertinami ir kiti Indekse esantys kriterijai ar juos sudarančios praktikos.

Kriterijus sudarančių praktikų vertinimas gali reikšmingai skirtis. Tai priklauso nuo kiekvienos įmonės veiklos profilio ir nuo įmonės veiklos apimčių, dydžio. Kai kuriais atvejais į esamus įmonių skirtumus kryptingai neatsižvelgiama, pvz., į teisinę aplinką, jei ji neatitinka gerosios valdysenos praktikų. Geriausiai tai iliustruoja Funkcijų kriterijus, kuriuo vertinama, ar įmonės kolegialus organas turi svarbiausias tokiam organui priskiriamas kompetencijas (pavyzdžiui, skirti ir atšaukti įmonės vadovą). Šiuo metu valstybės įmonės (VĮ) juridinę formą turinčių įmonių valdybų kompetencijos yra reikšmingai apribotos įstatymu, tačiau laikomasi požiūrio, kad nepaisant egzistuojančios teisinės aplinkos, valdyba privalo turėti būtinas kompetencijas, todėl visų valstybės įmonių Funkcijų kriterijaus vertinimas yra žemesnis dėl objektyviai nuo pačių įmonių nepriklausančių priežasčių.

Skirtingo tipo įmonės gali gauti identiškus įvertinimus, bet nebūtinai įgyvendinti identiškąs praktikas.

Valdysenos įvertinimas yra apskaičiuojamas pagal įgyvendintų praktikų lygmenį. Už kiekvieną įgyvendintą valdysenos praktiką yra skiriami taškai skalėje nuo 0 iki 2 balų, kur skiriami:

- 2 balai, kai laikomasi gerosios valdysenos praktikos;
- 1 balas, kai praktika įgyvendinama dalinai;
- 0 balų, kai praktikos nesilaikoma.

Kai kuriais atvejais, siekiant objektyvesnio valdysenos praktikų kokybės įvertinimo, į vertinimo skalę įtraukiami ir tarpiniai 0,5 ir 1,5 vertinimo balai arba naudojami kiti balų suteikimo principai. Atlikus visų valdysenos praktikų vertinimus ir kiekvienai iš jų suteikus vertinimo balą nuo 0 iki 2, šie balai padauginami iš kiekvienai praktikai priskirtų koeficientų bei tuomet susumuojami. Gautas įvertinimas konvertuojamas į 0 – 10 balų sistemą.

Gavus galutinį įvertinimą 10 balų sistemoje, šis vertinimas gali būti papildomai koreguotas, t. y. gali būti atimta dalis balų, jei vertinamame kriterijuje dalis praktikų nėra įgyvendintos ar įgyvendintos netinkamai. Įvertinimas gali būti sumažintas tik kriterijaus lygmenyje, t. y. nėra mažinamas praktikos ar dimensijos vertinimas. Galutiniam apskaičiuotam įvertinimui galiausiai yra priskiriamas galutinis valdysenos praktikų įgyvendinimo įvertis (pateikiamas atitinkama raide).

Indekso, jo dimensijų ir kriterijų raidiniams įverčiams pateikti naudojama skalė nuo D (žemiausias įvertinimas) iki A+ (aukščiausias įvertinimas). Kiekviena iš šios sistemos reikšmių atstovauja tam tikrą intervalą dešimtbalėje (nuo 0 iki 10) vertinimo sistemoje.

Pavyzdys:

- Įmonė iš Apskaitos kriterijaus surinko 1,34 balo (ilgiau nei 3 metus taikė TFAS, bent kartą per 11 metų pakeitė nepriklausomą audito įmonę, tačiau per 6 metus nei karto nepakeitė nepriklausomo auditoriaus).
- Gautas balas konvertuojamas į 10 balų sistemą – gaunamas įvertinimas 6,7.
- Kadangi nepriklausomo audito išvadoje už praėjusių metų finansinių ataskaitų rinkinį buvo pateikta sąlyginė auditoriaus nuomonė, iš gautas įvertinimas sumažinamas 30 proc.
- Galutinis įvertinimas tampa 4,69, o tai atitinka C įvertinimą.

Nepaisant to, kad tas pats raidinis įvertis gali atstovauti skirtingą balą dešimtbalėje vertinimo sistemoje, Indekso sudarymo tikslais laikoma, kad vertinamų praktikų įgyvendinimo kokybė yra identiška, jei joms suteiktas toks pat raidinis įvertis. Pavyzdžiui, jei įmonė X yra įvertinama 7,1, o įmonė Y - 7,8, abiejų jų galutinis įvertinimas bus A- ir reikš, jog abi įmonės vertinamos vienodai.

Vertinimo lentelė

D	C	B	A-	A	A+
0 - <2,5	2,5 - <5	5 - <7	7 - <8	8 - <9	9 - 10
Neigiamas įvertinimas		Vidutinis įvertinimas		Teigiamas įvertinimas	

Vidutinis įvertinimas (B ir A- įverčiai) neturėtų būti suprantamas, kaip pakankamas VVĮ gerosios valdysenos lygis. Visos VVĮ/VAI visais atvejais turi siekti maksimalaus teigiamo įvertinimo kiekviename Indekso kriterijuje ir dimensijoje.

Visos VVĮ/VAI turėtų siekti maksimalaus teigiamo įvertinimo kiekviename Indekso kriterijuje ir dimensijoje.

Analizuojant įmonių rezultatus, svarbu atkreipti dėmesį, kad nors Indekse vertinimo objektas yra konkreti VVĮ, tačiau vertinimui reikšmingą įtaką turi ir šią įmonę kontroliuojančios valstybei atstovaujančios institucijos veiksmai. Pavyzdžiui, Kolegialių organų dimensijos vertinimą didžiąja dalimi lemia VAI priimti sprendimai, kuriems įmonė neturi jokios įtakos. Dėl šios priežasties Indekse suteikiamas valdysenos balas turėtų būti suprantamas, kaip jungtinis VVĮ ir ją kontroliuojančios VAI pastangų įvertinimas.

REZULTATŲ PATEIKIMAS

VVJ gerosios valdysenos indeksas sudaromas kasmet. Jame vertinamos tik sudarymo metu vykdančios veiklą ir atitinkamą informaciją pateikusios VVJ. Atlikus valdysenos praktikų vertinimą, rezultatai suinteresuotos šalims pateikiami dviem būdais:

- Metinėje apibendrintoje VVJ gerosios valdysenos indekso ataskaitoje, kurioje pateikiamas apibendrintas VVJ sektoriaus vertinimas, apžvelgiant kiekvieną iš Indeksu sudarančių kriterijų;
- Individualiose VVJ gerosios valdysenos indekso ataskaitose, kuriose pateikiama detali informaciją apie individualios VVJ vertinimo rezultatus pagal dimensijas, kriterijus ir kriterijus sudarančias praktikas. Taip pat šiose ataskaitose VVJ ir VAI pateikiamos rekomendacijos dėl tobulintinų valdysenos vietų.

Su metine agreguota VVJ gerosios valdysenos indekso ataskaita galima susipažinti VKC tinklapyje (<https://governance.lt/valdysenos-indeksas/>), tuo tarpu individualios Indekso vertinimo ataskaitos skiriamos tik konkrečioms VVJ/VAI.

DUKTERINIŲ ĮMONIŲ VERTINIMAS

Sudarant VVJ Gerosios valdysenos indeksą vertinamos ir VVJ dukterinės įmonės. Šių įmonių vertinimai sudaromi laikantis tų pačių principų ir metodikos, tačiau skiriasi vertinimo apimtis ir struktūra. Į vertinimą nėra įtraukiamos praktikos, kurios dukterinėms bendrovėms nėra formalizuotos VVJ valdysenos politikoje arba nėra aktualios ir yra įvertinamos grupės lygmeniu. Taip pat dukterinių bendrovių vertinimui įtaką turi ir tam tikrų patronuojančios bendrovės praktikų vertinimas. Dukterinių įmonių vertinimo struktūra pateikiama Priede 4.

APRIBOJIMAI

VVJ gerosios valdysenos indeksas sudaromas remiantis geriausiomis korporatyvinės valdysenos praktikomis ir teisės aktuose esančiomis nuostatomis, tačiau neapima visų VVJ veiklos aspektų ir parodo tik dalies jų kokybę. Pavyzdžiui, Indeksu nevertinama, kaip kokybiškai įmonė atlieka savo pagrindines/tiesiogines funkcijas, todėl gaunamas įmonės įvertinimas neturi būti suprantamas, kaip apimantis visą įmonės veiklą.

Indeksas neapima visų įmonės valdymo aspektų, todėl įvertinimas neturi būti suprantamas kaip apimantis visą įmonės veiklą.

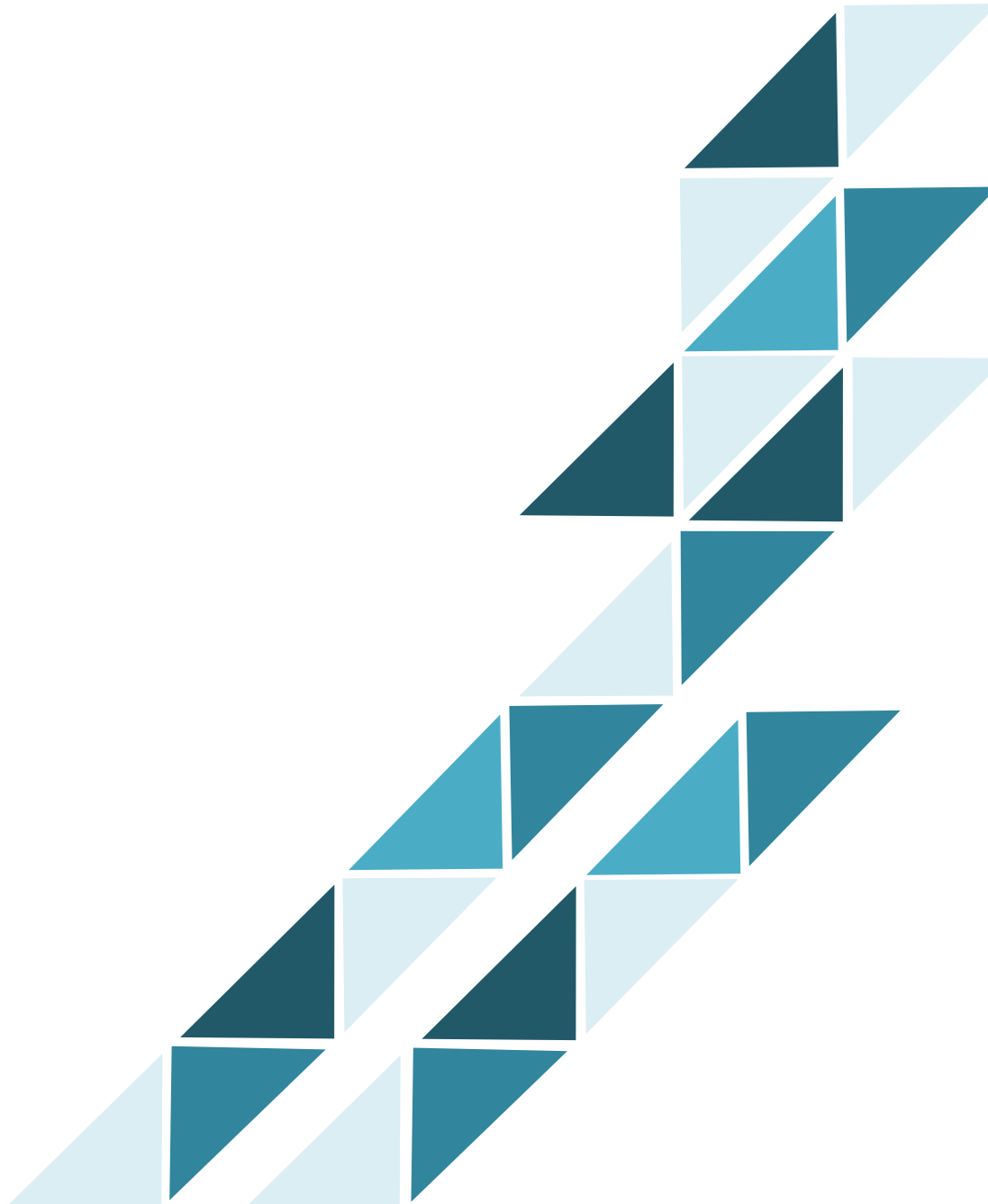
Reikšmingą įtaką pavieniais atvejais vertinimui gali turėti ir atvejai, kai įmonė tik formaliai įgyvendina tam tikras valdysenos nuostatas arba vertinimo metu pateikia klaidingą ir tikrovės neatitinkančią informaciją. Išskirtiniais atvejais didelę reikšmę gali turėti ypač specifinė įmonės veikla, dėl kurios dalis valdysenos nuostatų negali būti pritaikomos pilna apimtimi arba jos funkcionuoja kitaip, nei vertinama Indekse.

Analizuojant Indekso rezultatus būtina papildomai atsižvelgti į galimus metodikos apribojimus, įmonės veiklos specifiką ir Indekso įvertinimą naudoti tik kaip vieną iš papildomų analitinių vertinimo įrankių.

INDEKSO KRITERIJAI

Šioje dalyje pateikiama kiekvieno iš Indekso kriterijų struktūra

SKAIDRUMAS

Vertinamas metinio pranešimo arba metinės veiklos ataskaitos išsamumas ir atitiktis Skaidrumo gairių bei kitų teisės aktų nuostatom.

Reikalavimus metiniam pranešimui arba metinei veiklos ataskaitai didžiąja dalimi suformuoja Skaidrumo gairės, todėl dauguma atveju vertinama atitiktis Skaidrumo gairių nuostatom. Be šio teisės akto nuostatų, įtraukta ir dalis nuostatų iš LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo ir NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso.

Metinio pranešimo arba metinės veiklos ataskaitos vertinimo lentelė

Metinis pranešimas / metinė veiklos ataskaita	Koef	Vertinamos sritys
Įmonės veiklos aprašymas	0,100	<ul style="list-style-type: none"> Bendra informacija apie įmonę; vadovo/KO žodis; Vykdomos veiklos aprašymas; verslo (veiklos) modelis; Veiklos per ataskaitinį laikotarpį aprašymas; Svarbūs įvykiai po finansinių metų
Strategija ir jos įgyvendinimas	0,075	<ul style="list-style-type: none"> Įmonės tikslai/strategija, misija/vizija; Veiklos planai ir prognozės; Pasiektų veiklos rezultatų atitiktis
Finansinių rezultatų analizė	0,100	<ul style="list-style-type: none"> Pajamų, sąnaudų, pelningumo, balanso analizė (pagrindinių grupių atskleidimas palyginimas su praėjusiu laikotarpiu, kitimą lėmusios priežastys); Analizės papildymas lentelėmis/grafikais
Pagrindiniai rodikliai	0,025	<ul style="list-style-type: none"> Nuosavo kapitalo grąžos rodiklis; Pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos (finansų struktūros) rodikliai; Veiklos apimčių rodikliai; Rodiklių 3 metų kitimo dinamika
Rizikos veiksniai	0,050	<ul style="list-style-type: none"> Pagrindiniai rizikos veiksniai; Pagrindinių rizikų valdymas; Rizikos valdymo politika
Investiciniai projektai	0,050	<ul style="list-style-type: none"> Vykdomų investicinių projektų aprašymas; Investicijų apimtys (vertės); Planuojami investiciniai projektai; Investicijų politika (investavimo priežastys)
Įmonės valdymo struktūra, valdymo ir priežiūros organai	0,100	<ul style="list-style-type: none"> Įmonės valdymo struktūra/organai; pagrindiniai akcininkai/savininkai; akcininkų susirinkimo (savininko) ir KO pagrindinės funkcijos; akcininkų teisės; KO veikla per ataskaitinius metus; KO posėdžiai ir lankomumas individualių narių; KO svarbiausi darbai ir įgyvendinti planai; KO sudėtys; KO narių profesinė patirtis/darbovietės, kvalifikacija, atlygis už darbą; KO ir atlygio principai, kadencijos pradžia ir trukmė; Įmonės vadovo kvalifikacija ir kitos užimamos pareigos; KO komitetų sudėtis, komitetų narių kvalifikacija, profesinė patirtis, atlygis už darbą komitete, kadencijos pradžia ir trukmė; komitetų veikla Atlygio komiteto sudarymas
Darbo užmokestis ir personalas	0,100	<ul style="list-style-type: none"> Vid. vieno darbuotojo mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius; bendras metinis darbo užmokesčio fondas; palyginimai su praėjusiu laikotarpiu; vadovo darbo užmokestis, jo struktūra; Personalo politika; atlygio politika; įmonės vadovo atlygio politika arba principai; Darbuotojų skaičius; darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių/išsilavinimą/lytį/stažą ir kt.

Dividendų (pelno įmokų) politika	0,025	<ul style="list-style-type: none"> • Dividendų/pelno įmokų politikos (taikomų principų) aprašymas; • Paskirtų dividendų/pelno įmokų dydis per paskutinius 2 finansinius metus
Auditas	0,025	<ul style="list-style-type: none"> • Informacija apie auditoriaus paskyrimą; • Audita (metinių finansinių ataskaitų) atlikęs subjektas; • Atlygis už audito atlikimą • Kitos auditoriaus suteiktos, su finansinių ataskaitų auditu nesusijusios, paslaugos
Dukterinės (asocijuotos) įmonės	0,050	<ul style="list-style-type: none"> • Įmonių sąrašas ir įmonių grupės struktūra; • Įmonių rekvizitai (įmonės kodas, adresas, interneto svetainė); • Valdoma akcijų dalis; • Trumpi veiklos apibūdinimai; • Pagrindiniai veiklos ir finansiniai rodikliai
Specialieji įpareigojimai	0,050	<ul style="list-style-type: none"> • Specialiojo įpareigojimo aprašymas; • Pavedimo vykdyti aprašymas; • Finansavimo mechanizmas; • Veiklos rezultatai; pelno/nuostolio atskleidimas; balansinių eilučių atskleidimas; • Taikomi KPIs
Informacija apie Skaidrumo gairių II ir III skyriaus nuostatų laikymąsi	0,050	<ul style="list-style-type: none"> • Informacija apie nuostatų laikymąsi: ataskaitų rengimas, duomenų viešinimas, TFAS taikymas, metinių veiklos ataskaitų/metinių pranešimų rengimas
Struktūra	0,200	<ul style="list-style-type: none"> • Struktūruotas ir kokybiškas informacijos pateikimas

Remiantis Skaidrumo gairių nuostatomis, visos VVĮ, nepriklausomai nuo jų dydžio, privalo rengti metinį pranešimą.

Vertinamas įmonių tvarumo ataskaitų išsamumas ir atitiktis pasaulinėms atskaitingumo praktikoms.

Tvarumo ataskaitos rengimas yra privalomas didelėms įmonėms, kurių darbuotojų skaičius didesnis nei 500, o kitoms įmonėms, remiantis Skaidrumo gairių nuostatomis, yra rekomenduojama atskleisti informaciją, susijusią su aplinkosauga, socialiniais, personalo, žmogaus teisių, kovos su korupcija klausimais. Atsižvelgiant į tai, kad nacionaliniame reguliavime nėra detalios išdėstyti tokioms ataskaitoms keliami reikalavimai, sudarant valdysenos indeksą laikomasi tarptautinių praktikų ir standartų: Pasaulinio atskaitingumo iniciatyva (angl. *Global Reporting Initiative, GRI*), Jungtinių tautų "Pasauliniu susitarimu" (angl. *Global Compact*), Europos parlamento ir tarybos reglamento direktyva dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo (Taksonomijos), bei kitomis gairėmis. Tvarumo ataskaitas VVĮ gali pateikti tiek kaip atskirus leidinius, tiek kaip sudėtinę metinio pranešimo (metinės veiklos ataskaitos) dalį.

Tvarumo ataskaitos vertinimas susideda iš penkių dalių:

- Įmonės aplinkos ir tvarumo valdymo atskleidimo;
- Taikomų priemonių ir jų rezultatų atskleidimo;
- Taksonomijos atskleidimo;
- Ataskaitos struktūros ir aiškaus dėstymo išlaikymo;
- Tarptautinių atskaitomybės standartų taikymas.

Tvarumo ataskaitos vertinimo lentelė

	Kategorija		
	Didelė	Vidutinė	Maža - I. maža
Aplinka/valdymas	0,25	0,20	0,15
Suinteresuotos šalys	0,20	-	-
Taikomos politikos	0,20	-	-
Pagrindiniai poveikiai	0,20	0,50	0,30
Rizikų įvertinimas	0,20	-	-
Tikslai/rodikliai	0,20	0,50	0,70
Priemonės/rezultatai	0,40	0,65	0,70
Aplinkosauga	0,30	0,30*	0,30*
Principai/materialumas	0,15	0,15*	-
Vykdomos iniciatyvos	0,45	0,45*	0,60*
Rodikliai	0,25	0,25*	0,40*
Rodiklių dinamika	0,15	0,15*	-
Socialiniai	0,40	0,40	0,40
Personalas	0,50	0,50	0,80
Principai/materialumas	0,15	0,15	-
Vykdomos iniciatyvos	0,45	0,45	0,60
Rodikliai	0,25	0,25	0,40
Rodiklių dinamika	0,15	0,15	-

Visuomenė	0,30	0,30	0,20
Principai/materialumas	0,15	0,15	-
Vykdomos iniciatyvos	0,55	0,55	1,00
Rodikliai	0,30	0,30	-
Žmogaus teisės	0,20	0,20	-
Principai/materialumas	0,15	0,15	-
Vykdomos iniciatyvos	0,55	0,55	-
Rodikliai	0,30	0,30	-
Antikorupcija	0,30	0,30	0,30
Principai/materialumas	0,15	0,15	0,15
Rizikų atskleidimas	0,10	-	-
Vykdomos iniciatyvos	0,45	0,55	0,55
Rodikliai	0,30	0,30	0,30
Taksonomijos atskleidimas	0,15	-	-
Struktūra	0,10	0,15	0,15
Tarptautinių atskaitomybės standartų taikymas	0,10	-	-

*gali būti nevykdoma, tačiau turi būti atskleista ir pagrįsta kodėl nevykdoma

Vertinamas tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (TFAS) taikymas ir nepriklausomų auditorių kaita bei nepriklausomo audito išvadose pateikiama nuomonė apie metinių finansinių ataskaitų sudarymą.

Skaidrumo gairės nurodo, kad visos VVĮ apskaitą turi tvarkyti taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus. Skaidrumo gairėse taip pat numatyta išlyga taikyti „laikykis arba paaiškink“ taisyklę, t. y. jei nuostatos nesilaikoma, pateikti paaiškinimą dėl nesilaikymo priežasčių. Indekse, vertinant Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų praktikas, atsižvelgiama į įmonės dydį (didelėms VVĮ TFAS taikyti privaloma) ir į tai, ar įmonė užsiima veikla tarptautinėse rinkose.

Audito nepriklausomumo reikalavimai kyla iš LR finansinių ataskaitų audito įstatymo ir taikomi visoms VVĮ vienodai. Kriterijaus principas – nustatyti, ar pakankamai dažnai pakeičiamas auditorius/audito įmonė ir ar įmonių finansinių ataskaitų rinkiniai atitinka nustatytus apskaitos reikalavimus. Nors LR finansinių ataskaitų audito įstatyme nustatyti auditoriaus/audito įmonės rotacijos reikalavimai taikomi tik viešo intereso įmonėms, tačiau Indekse šis reikalavimas taikomas visoms VVĮ laikantis nuostatos, kad VVĮ turėtų būti skaidrumo pavyzdžiu visoms šalies įmonėms (tame tarpe ir privačioms).

Tais atvejais, kai įmonė veikia trumpesnį laikotarpį nei 6 arba 11 metų, auditoriaus/audito įmonės rotacija gali būti nevertinama.

Apskaitos vertinimo lentelė

	Koef	Balas		
		0	1	2
Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas	0,45			
Ar įmonė apskaitą tvarko ir finansinę informaciją atskleidžia vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais?	0,85	Ne		Taip
Ar įmonė taiko Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus 3 arba daugiau metų?	0,15	Ne		Taip
<i>Jeif TFAS netaikomi:</i>				
Ar įmonė laikosi „laikykis arba paaiškink“ taisyklės ir yra viešai nurodžiusi priežastis, kodėl netaiko TFAS?	0,60	Ne	Iš dalies	Taip
Ar įmonė priskirta vidutinių, mažų ar labai mažų įmonių kategorijoms (pagal LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą)?	0,20	Ne		Taip
Auditoriaus/audito įmonės rotacija				
Ar per pastaruosius 6 metus bent kartą buvo pakeistas nepriklausomas įmonės auditorius?	0,60	Ne		Taip
Ar per pastaruosius 11 metų bent kartą buvo pakeista nepriklausoma įmonės audito įmonė?	0,40	Ne		Taip
<i>Mažinamas kriterijaus bendras balas, jei:</i>				

Nepriklausomo audito išvadoje už 202X-1 metų metinį finansinių ataskaitų rinkinį pateikta besąlyginė nuomonė.	-0%
Nepriklausomo audito išvadoje už 202X-1 metinį finansinių ataskaitų rinkinį pateikta sąlyginė nuomonė (tam buvo objektyvių priežasčių).	-15%
Nepriklausomo audito išvadoje už 202X-1 metinį finansinių ataskaitų rinkinį pateikta sąlyginė nuomonė.	-30%
Nepriklausomo audito išvadoje už 202X-1 metinį finansinių ataskaitų rinkinį pateikta neigiama nuomonė arba atsisakymas pareikšti nuomonę.	-60%

Vertinamas informacijos apie VVĮ pateikimas VVĮ interneto svetainėse bei reikalaujamų duomenų pateikimas VKC.

Viešinti duomenis VVĮ yra įpareigotos Skaidrumo gairių nuostatomis, kurios nustato aiškų informacijos, kuri turi būti viešinama, sąrašą. Be Skaidrumo gairių tam tikrus duomenis viešinti įpareigoja ir kiti VVĮ veiklą reguliuojantys teisės aktai: Labdaros ir paramos įstatymas, Valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio nutarimas, Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas ir kt. Teikti duomenis VKC, VVĮ įpareigojamos per Skaidrumo gairių ir Nuosavybės gairių nuostatas.

Sklaidos vertinimo lentelė

	Koef	Balas		
		0	1	2
VVĮ interneto svetainėje pateikta informacija	0,80			
Informacija apie įmonę	0,050			
Pavadinimas, kodas, registras, buveinė, teisinis statusas	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Valstybei atstovaujanti institucija ir valdoma akcijų dalis	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Struktūra	0,25	Nepateikta		Pateikta
Veiklos tikslai, misija/vizija	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Dokumentai	0,100			
Įstatai	0,20	Nepateikta		Pateikta
Lūkesčių raštas	0,35	Nepateikta		Pateikta
Strategija (arba jos santrauka)	0,30	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Atlyginimų politika (pricipai)	0,15	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Valdymo organai	0,075			
Vadovas (pareigų pradžia, kitos pareigos, išsilavinimas, profesinė patirtis)	0,30	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Kolegialūs organai (pareigų pradžia, kitos pareigos, išsilavinimas, profesinė patirtis, nepriklausomumas)	0,50	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Komitetai (pareigų pradžia, kitos pareigos, išsilavinimas, profesinė patirtis, nepriklausomumas)	0,20	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Metiniai finansinių ataskaitų rinkiniai ir kitos ataskaitos	0,100			
Nepriklausomo auditoriaus išvada	0,30	Nepateikta		Pateikta
Finansinių ataskaitų rinkinys	0,35	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Metinis pranešimas/metinė veiklos ataskaita	0,35	Nepateikta		Pateikta
Ankstesnių laikotarpių metiniai finansinių ataskaitų rinkiniai ir kitos atask.	0,050			
Nepriklausomo auditoriaus išvados	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Finansinių ataskaitų rinkiniai	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Metiniai pranešimai/metinės veiklos ataskaitos	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta

Darbo užmokestis	0,050			
Informacija apie faktinį vid. darbo užmokestį pagal pareigas (ne vėlesni nei metiniai duomenys)	0,50	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Informacija apie rodiklius vadovo algos kintamajai daliai nustatyti	0,50	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Specialieji įpareigojimai	0,050			
Specialiojo įpareigojimo tikslas (aprašymas)	0,35	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Reguliuojantys teisės aktai	0,35	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Skirti valstybės biudžeto asignavimai	0,30	Nepateikta		Pateikta
Parama	0,050			
Paramos valdymo taisyklės	0,35	Nepateikta		Pateikta
Informacija apie suteiktą paramą	0,35	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Informacija apie suteiktą paramą už ankstesnius laikotarpius	0,30	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Korupcijos prevencija	0,075			
Politika (tvarkos)	0,20	Nepateikta		Pateikta
Elgesio kodeksas (vertinama tik didelėms VVJ)	0,20	Nepateikta		Pateikta
Taikomi principai/priemonės	0,20	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Pranešimo kanalai	0,40	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Tvarumas	0,075			
Politika/pagrindiniai principai	0,33	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Svarbiausios iniciatyvos	0,33	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Tvarumo tikslai	0,33	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Dukterinės įmonės	0,075			
Grupės struktūra	0,15	Nepateikta		Pateikta
Įmonių pavadinimai, kodai, registrai, buveinės, interneto svetainės	0,35	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Valdoma akcijų dalis	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Įmonių trumpi veiklos aprašymai	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Angliška svetainės versija	0,050			
Įmonės veikla	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Veiklos tikslai, vizija/misija	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Valdymo organai (vadovas, KO)	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Finansinė informacija (finansinių ataskaitų rinkinį sudarančių formų pagrindiniai straipsniai, už paskutinius 3 metus)	0,25	Nepateikta	Iš dalies	Pateikta
Duomenų pateikimo (svetainės) struktūra	0,200	Netinkama	Iš dalies	Tinkama
Valdymo koordinavimo centrui teikiami duomenys	0,20			
Metiniai finansinių ataskaitų rinkiniai ir kitos ataskaitos	0,450			
Nepriklausomo auditoriaus išvada	0,15	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta
Nepriklausomo auditoriaus ataskaita	0,10	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta
Metinių finansinių ataskaitų rinkinys	0,20	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta
Metinis pranešimas/metinė veiklos ataskaita	0,20	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta

Informacija apie specialiuosius įpareigojimus	0,20	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta
Informacija apie vadovo/kolegialių organų narių atlygį	0,15	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta
Strateginiai dokumentai	0,400			
Strategijos projektas	0,33	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta
Patvirtintas strateginis planas	0,33	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta
Strategijos įgyvendinimo ataskaita	0,33	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta
Valdysenos dokumentai	0,150			
Gerosios valdysenos klausimynas	1,00	Nepateikta*	Pavėluotai	Pateikta
<i>Mažinamas bendras VKC pateikiamų duomenų balas, jei:</i>				
Pateikti visi prašomi dokumentai			-0%	
Nepateiktas vienas dokumentas (arba yra reikšmingų klaidų pateiktose duomenų formose)			-30%	
Nepateiktas daugiau nei vienas dokumentas (arba yra reikšmingų klaidų pateiktose duomenų formose)			-45%	

*arba pateikta vėliau nei 5 d. d. nuo nustatyto duomenų teikimo termino.

Jei VKC pateikiami netikslūs ar ne pilni duomenys, balas gali būti mažinamas (atsižvelgiant į klaidų apimtį ir reikšmingumą) nepriklausomai nuo to, ar duomenys buvo pateikti laiku.

Vertinamos VVĮ vykdomų specialiųjų įpareigojimų vykdymo praktikos.

Specialieji įpareigojimai – tai VVĮ vykdomos funkcijos, kurių įmonė nesiimtų vykdyti komerciniais pagrindais (arba tai darytų už didesnę kainą nei yra nustatyta) ir kurias įmonėms pavesta vykdyti Valstybės sprendimu. Specialiųjų įpareigojimų kriterijus sudarytas remiantis Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtomis Valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijomis, kurios nustato pagrindinius specialiųjų įpareigojimų identifikavimo ir apskaitymo principus. VVĮ, vykdančios specialiuosius įpareigojimus, yra įpareigtos laikytis šių rekomendacijų, o remiantis Skaidrumo gairių nuostatomis ir atskleisti informaciją apie jų vykdymą.

Kriterijus taip pat papildytas EBPO nustatytomis praktikomis, kurios numato, kad valstybė pavesdama vykdyti specialiuosius įpareigojimus privalo atitinkamai kompensuoti įmonei patiriamus kaštus ir prisiimamas rizikas.

Indekse specialiųjų įpareigojimų vertinimas sudaromas iš dviejų dalių:

- Specialiųjų įpareigojimų priskyrimo, apskaitos ir finansavimo praktikų vertinimas;
- Specialiųjų įpareigojimų vykdymo ir veiklos rezultatų atskleidimo vertinimas.

Specialiųjų įpareigojimų vertinimo lentelė

Specialieji įpareigojimai	Koeficientai	
	Specialieji įpareigojimai sudaro dalį vykdomos veiklos arba keli specialieji įpareigojimai sudaro visą veiklą	Vienas specialusis įpareigojimas sudaro visą veiklą
Specialiųjų įpareigojimų identifikavimas ir priskyrimas	0,10	0,30
Apskaitos politikos parengimas specialiųjų įpareigojimų apskaitai	0,30	0,10
Specialiųjų įpareigojimų veiklos finansinis auditas	0,05	0,05
Vykdomų specialiųjų įpareigojimų finansavimas	0,15	0,35
VKC teikiamų duomenų (apie specialiųjų įpareigojimų vykdymą) vertinimas	0,40	0,20
Ar užpildyta pelno/nuostolio ataskaita?	0,50	0,50
Ar užpildytas balansas?	0,30	0,30
Ar užpildyta kita informacija?	0,20	0,20

Įmonių, kurių visa veiklą sudaro vienas specialusis įpareigojimas (arba komercinės funkcijos sudaro nereikšmingą veiklos dalį), vertinimo principai reikšmingai skiriasi, kadangi šioms įmonėms nėra poreikio atskirti veiklas ir atskirai atskleisti specialiųjų įpareigojimų veiklos rezultatus.

Jei įmonė specialiųjų įpareigojimų nevykdo, šis kriterijus yra nevertinamas (žr. skyrių Vertinimo sistema).

Tarptautinės sankcijos – tai nekarinio poveikio priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tarptautinę taiką ir saugumą bei pagarbą žmogaus teisėms, viena iš pagrindinių Europos Sąjungos bendros užsienio ir saugumo politikos priemonių. Sankcijomis siekiama tarptautinio ir regioninio saugumo stiprinimo, įgyvendinama strateginių prekių kontrolė ir vykdoma kova prieš tarptautinį terorizmą.

Tinkamo tarptautinių sankcijų įgyvendinimo pagrindas – efektyvi vidaus kontrolės sistema. Ją privalo sudaryti bent šie elementai:

- atsakingas darbuotojas, kuris organizuotų tarptautinių sankcijų įgyvendinimą;
- vidaus politikos nuostatos ir vidaus kontrolės procedūros;
- procesas: duomenų bazės, sistemos, šaltiniai ir (arba) kitos priemonės (įrankiai), skirtos tarptautinėms sankcijoms įgyvendinti;
- efektyvus ir nuolatinis tarptautinių sankcijų rizikos valdymas, naujausios ir aktualiausios informacijos stebėseną.

Tarptautinių sankcijų vertinimo lentelė

	Koef	Balai		
		0	1	2
Ar yra nustatyta tarptautinių sankcijų taikymo politika?	0,25	Ne		Taip
Ar yra paskirtas už tarptautinių sankcijų įgyvendinimą atsakingas asmuo?	0,20	Ne		Taip
Ar yra nustatyti procesai kaip tikrinami/stabdomi sandoriai įgyvendinant tarptautines sankcijas?	0,20	Ne		Taip (nurodyti šaltinius/įrankius kurie naudojami įmonėje tarptautinėms sankcijoms įgyvendinti)
Ar buvo per praėjusius metus sustabdytas/neįvykdytas sandoris dėl tarptautinių sankcijų taikymo?	0,20	Buvo toks sandoris, tačiau nebuvo sustabdytas	Dalis sandorių buvo sustabdyta	Taip, visi sandoriai buvo sustabdyti/ Neaktualu, tokių sandorių nebuvo
Ar vykdoma sankcijų įgyvendinimo kontrolė? (sankcijų kontrolė, kurią atlieka valdymo organai)	0,15	Ne	1 kartą per metus	2 ar daugiau kartų per metus

KOLEGIALŪS ORGANAI

Šioje dimensijoje vertinamas tik visuotinio akcininko susirinkimo tiesiogiai renkamas kolegialus valdymo ar priežiūros organas, VĮ atveju - valdyba

Vertinama kolegialaus priežiūros ar valdymo organo sudėtis ir jos subalansuotumas: nepriklausomų narių, įmonės darbuotojų, valstybės tarnautojų, ūkio sektoriaus, kuriame veikia įmonė, politiką formuojančių ir politinio pasitikėjimo tarnautojų skaičius.

Nepriklausomumo reikalavimus VVJ KO suformuoja LR Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme ir Atrankos gairėse esančios nuostatos. Šios nuostatos nustato reikalavimą, kad bent ½ KO narių atitiktų nepriklausomumo kriterijus bei draudžia sektoriaus politiką, kurioje veikia VVJ, formuojančių tarnautojų bei politinio pasitikėjimo tarnautojų buvimą KO nariais. Taip pat keliamas reikalavimas, kad kolegialiaame organe būtų bent vienas valstybės tarnautojas. Nepriklausomumo kriterijus vertinimas papildytas ir tarptautine gerąja praktika KO pirmininku neskirti įmonės darbuotojo.

Nepriklausomumo/sudėties vertinimo lentelė

	Koef	Balai		
		0	1	2
Ar įmonės valdyboje (stebėtojų taryboje) dalyvauja nepriklausomi nariai?	0.40	Ne, nedalyvauja	Taip, dalyvauja, bet sudaro mažiau nei 1/2 visų narių	Taip, dalyvauja ir sudaro daugiau nei 1/2 visų narių
<i>Jeį nepriklausomų narių nėra, sekantys du klausimai vertinami 0 balų</i>				
Ar yra nepriklausomų narių, kurie yra susiję tarpusavyje dėl to, kad jie darbo santykiais yra susiję su ta pačia darbovieta arba eina kolegialaus organo ar komiteto nario pareigas tame pačiame juridiniame asmenyje?	0,10	Taip		Ne
Ar yra nepriklausomų narių, kurie yra tos pačios Valstybei atstovaujančios institucijos valdomų kitų VVJ darbuotojai ar KO nariai?	0.10	Taip		Ne
Ar valdybos (stebėtojų tarybos) pirmininku paskirtas nepriklausomas narys?	0.10	Ne		Taip
Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, kurie yra įmonės darbuotojai (išskyrus darbuotojų atstovus)?	0.10	Taip		Ne
Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, kurie dalyvauja ūkio sektoriaus, kuriame veikia įmonė, politikos formavime?	0.10	Taip	Iš dalies	Ne
Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra valstybės politikų arba politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojų (viceministrų, patarėjų ir kt.)?	0.10	Taip		Ne
<i>Mažinamas kriterijaus bendras balas, jei:</i>				
Valdyba (stebėtojų taryba) didžiąją 202X-1 metų dalį atitiko Atrankos gairėse (Nutarimo Nr. 631) nustatytus nepriklausomumo ir depolitizuotumo kriterijus			-0%	

Valdyba (stebėtojų taryba) 202X-1 metais iš dalies neatitiko Atrankos gairėse (Nutarimo Nr. 631) nustatytų nepriklausomumo ir depolitizuotumo kriterijų			-15%
Valdyba (stebėtojų taryba) 202X-1 metais reikšmingai neatitiko Atrankos gairėse (Nutarimo Nr. 631) nustatytų nepriklausomumo ir depolitizuotumo kriterijų			-25%

Vertinama kolegialaus organo kompetencijos ir atskiros individualių KO narių kompetencijos.

Esminių kompetencijų kolegialiam organui (strateginio valdymo, finansų ir ūkio šakos, kurioje veikia įmonė) poreikis nustatytas Atrankos gairėse. Šios kompetencijos vertinamos tik KO lygmeniu, t. y. vertinama ar bent vienas KO narys turi atitinkamą kompetenciją (kiti KO nariai atitinkamos kompetencijos gali neturėti).

Atsižvelgiant į kolegialiam organui keliamus lūkesčius ir darbo pobūdį, papildomai vertinama, ar dauguma KO narių individualiai turi patirties trijose srityse: vadovaujamo darbo patirtis (įmonės vadovo arba artima patirtis), bazinės finansų valdymo žinios bei darbo KO patirtis.

Kompetencijos vertinimo lentelė

	Koef	Balai		
		0	1	2
Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, turinčių kompetenciją strateginio planavimo ir valdymo srityje (bent 3 metų atitinkama patirtis)?	0,15	Ne	Iš dalies	Taip
Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, turinčių kompetenciją finansų srityje (finansų valdymo, finansų analizės ar audito) (bent 3 metų atitinkama patirtis)?	0,15	Ne	Iš dalies	Taip
Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, turinčių kompetenciją ūkio, kurioje veikia valstybės valdoma įmonė, šakoje (bent 3 metų atitinkama patirtis)?	0,20	Ne	Iš dalies	Taip
Ar valdybos (stebėtojų tarybos) nariai turi vadovaujančio darbo patirties panašaus (arba didesnio) dydžio įmonėje/įstaigoje (bent 3 metų patirtis)?	0,20	Ne	Taip, tokios patirties turi mažiau nei 1/2 visų narių	Taip, tokios patirties turi 1/2 arba daugiau visų narių
Ar valdybos (stebėtojų tarybos) nariai turi finansų valdymo/analizės/audito ar atitinkamas žinias/patirtį?	0,15	Ne	Taip, tokios patirties turi mažiau nei 1/2 visų narių	Taip, tokios patirties turi 1/2 arba daugiau visų narių
Ar valdybos (stebėtojų tarybos) nariai turi bent 2 metų darbo valdyboje ar stebėtojų taryboje patirtį (arba atitinkamą specializuotą valdybos nario išsilavinimą)?	0,15	Ne	Taip, tokios patirties turi mažiau nei 1/2 visų narių	Taip, tokios patirties turi 1/2 arba daugiau visų narių
<i>Mažinamas kriterijaus bendras balas, jei:</i>				
Valdyba (stebėtojų taryba) turi visas būtinas kompetencijas			-0%	
Valdyba (stebėtojų taryba) neturi bent vienos iš būtinų (vertinamų) kompetencijų			-10%	

Šiame kriterijuje, VKC sprendimu, gali būti suteikiami papildomi tarpiniai vertinimo balai 0,5 (atitinkama kompetencija yra, tačiau labai silpna) ir 1,5 (atitinkama kompetencija pakankamai stipri, tačiau yra trūkumų).

Vertinant kompetencijas papildomai atsižvelgiama, ar KO nario patirtys įgytos dirbant privačiame sektoriuje, kurios, remiantis EBPO principais, laikomos tinkamesnėmis darbui VVJ kolegialiuose organuose.

Jei KO narys įgijo kompetenciją dirbant atstovaujame VVJ kolegialiam organe, tokia kompetencija vertinama kaip tinkama tik iš dalies.

Vertinamas kolegialaus organo narių įsitraukimas į kolegialaus organo veiklą ir taikomi darbo principai.

Įsitraukimo kriterijus Indekse sudaromas remiantis tarptautinėmis valdysenos praktikomis, kurios apibrėžia KO posėdžių dažnumą ir lankomumą, KO darbų planavimo principus/dokumentaciją, KO savo veiklos vertinimo praktikas, KO komunikaciją su akcininku ir įmonės vadovu. KO veiklos tęstinumo užtikrinimą bei interesų konfliktų valdymą. Dauguma šiame kriterijuje įtvirtintų nuostatų remiasi VKC parengtų KO veiklos vertinimo gairių principais.

Įsitraukimo vertinimo lentelė

	Koef	Balai		
		0	1	2
Kiek valdybos (stebėtojų tarybos) posėdžių buvo sušaukta per 202X-1 metus?	0,15	<4	4 ≤ ... <8 (6*)	≥8 (6*)
<i>Jei posėdžių skaičius mažesnis nei 6, tuomet žemiau esančio klausimo didžiausias balas gali būti nedidesnis nei 1, jei mažesnis nei 3 - balas lygus 0</i>				
Valdybos (stebėtojų tarybos) posėdžių lankomumo vidurkis per 202X-1 metus.	0,15	<80%	80% ≤ ... <90%	≥90%
Ar valdybos (stebėtojų tarybos) nariai dalyvauja daugiau nei 3 įmonių valdybose ir stebėtojų tarybose (jei darbas valdybose ir stebėtojų tarybose nėra jų pagrindinė veikla)?	0,05	Taip, tokie nariai sudaro 1/3 ar daugiau visų narių	Taip, tokie nariai sudaro mažiau nei 1/3 visų narių	Ne
Ar valdyba (stebėtojų taryba) kasmet atlieka formalizuotą savo veiklos vertinimą?	0,075	Ne	Iš dalies	Taip
Ar valdyba (stebėtojų taryba) atlikusi savo veiklos vertinimą parengė priemonių planą valdybos (stebėtojų tarybos) veiklai tobulinti (remiantis savo veiklos vertinimo rezultatais)?	0,075	Ne	Iš dalies	Taip
Ar valdyba (stebėtojų taryba) kasmet pasitvirtina metinį veiklos planą (kuriame nustatomas valdybos (stebėtojų tarybos) posėdžių grafikas, svarbiausi numatomi darbai)?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip
Ar valdybos (stebėtojų tarybos) pirmininkas turi darbo valdybose (stebėtojų tarybose) patirties?	0,10	Ne	Taip, tačiau mažiau nei 2 metų	Taip, 2 metų ar daugiau
Ar 202X-1 metais buvo organizuoti susitikimai tarp valdybos (stebėtojų tarybos) pirmininko ir valstybei atstovaujančios institucijos vadovybės (siekiant aptarti veiklos rezultatus ir pristatyti valdybos (stebėtojų tarybos) veiklą 202X-1 metais)?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip
Ar įmonės vadovas buvo kviečiamas į visus valdybos posėdžius bei jam buvo sudarytos galimybės susipažinti su posėdžio darbotvarkės klausimais?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip

Ar valdyba (stebėtojų taryba) veikia pagal patvirtintą darbo reglamentą?	0,05	Ne	Iš dalies	Taip
Ar visi valdybos (stebėtojų tarybos) nariai yra deklaravę privačius interesus?	0,05	Ne	Iš dalies	Taip
<i>Mažinamas kriterijaus bendras balas, jei:</i>				
Valdybos (stebėtojų tarybos) veikloje laikomasi gerųjų korporatyvinės valdysenos praktikų			-0%	
Valdybos (stebėtojų tarybos) veikloje iš dalies laikomasi gerųjų korporatyvinės valdysenos praktikų			-15%	
Valdybos (stebėtojų tarybos) veikloje reikšmingai nesilaikoma gerųjų korporatyvinės valdysenos praktikų			-25%	

*mažoms ir labai mažoms įmonėms taikomas 6 KO posėdžių per metus reikalavimas.

Vertinant posėdžių skaičių, posėdžiai, kurie įvyko nešaukiant posėdžio (apklausa raštu), gali sudaryti ne daugiau nei 20 proc. visų posėdžių skaičiaus (šią ribą viršijantys posėdžiai į bendrą posėdžių skaičių neįtraukiami). Vertinant lankomumą, posėdžiai raštu nėra įtraukiami.

KO posėdžių lankomumo vidurkis per 202X-1 metus apskaičiuojamas sudedant kiekvieno KO nario posėdžių lankomumą (dalyvautų posėdžių skaičius padalintas iš per tą laikotarpį įvykusių posėdžių skaičiaus) ir dalijant iš 202X-1 metais veikusių KO narių skaičiaus.

Vertinamos atrankos procedūros į VVJ kolegialų organą.

Detalias VVJ kolegialių organų atrankos procedūras suformuoja Atrankos gairės, kurių pagrindu remiasi Indekso Atrankos kriterijus. Visos VVJ atrankos turi vykdyti viešai pagal nustatytas procedūras. Taip pat šis kriterijus sustiprintas pasaulinėje praktikoje taikomais principais:

- Identifikuoti ir apibrėžti kolegialiam organui reikalingas kompetencijas – sudaryti kompetencijų matricą bei ją integruoti į atrankos procesą.
- Įvykusios atrankos rezultatus (atranką laimėjusius asmenis) pavišinti lengvai pasiekiamais komunikacijos kanalais.

Atrankos vertinimo lentelė

	Koef	Balai		
		0	1	2
Ar yra sudaryta įmonės valdybai (stebėtojų tarybai) reikalingų kompetencijų matrica (sąrašas)?	0,10	Ne	Sudaryta netinkama/sudaryta, bet nepaskelbta	Taip
Ar kandidatų į nepriklausomus valdybos (stebėtojų tarybos) narius atrankai buvo skelbtas viešas konkursas?	0,15	Ne		Taip
Ar kandidatams į nepriklausomus narius buvo sudarytas ir atrankos skelbime nurodytas būtinųjų ir pageidautinų kompetencijų sąrašas (arba kompetencijų matrica)?	0,15	Ne		Taip
Ar vykdant valstybės tarnautojų ar kitų (nelaikomų nepriklausomais nariais) asmenų atranką, šiems asmenims buvo nustatyti bendrieji ir specialieji reikalavimai (kvalifikaciniai kriterijai)?	0,10	Ne		Taip
Ar nustatant kompetencijos reikalavimus valstybės tarnautojams ar kitiems KO nariams, kurie nelaikomi nepriklausomais nariais, jie buvo suderinti su Valdymo koordinavimo centru?	0,10	Ne		Taip
Ar vykdant nepriklausomų narių atranką buvo naudojamos vadovų paieškos/atrankos agentūros paslaugomis?	0,10	Ne		Taip
Ar prieš skiriant (siūlant) atranką laimėjusius kandidatus buvo kreiptasi į teisėsaugos (kontrolės) ir kitas institucijas, kad šios pateiktų turimą informaciją apie kandidatus?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip
Ar nors vienas atranką į nepriklausomus narius laimėjęs (atrankos komisijos sprendimu) kandidatas valstybei atstovaujančios institucijos sprendimu buvo nepaskirtas valdybos (stebėtojų tarybos) nariu?	0,10		Taip arba atitinkama atrankos komisija nebuvo sudaryta	Ne
Ar viešais kanalais (įmonės, valstybei atstovaujančios institucijos internetiniai puslapiai ar kt.) buvo išviešinta informacija apie naujai paskirtus (atranką laimėjusius) valdybos (stebėtojų tarybos) narius?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip

Mažinamas kriterijaus bendras balas, jei:

Atranka (paskyrimas) į valdybą (stebėtojų tarybą) vykdyta laikantis Atrankos gairių (Nutarimo Nr.631) nuostatų	-0%
Atranka (paskyrimas) į valdybą (stebėtojų tarybą) vykdyta iš dalies laikantis Atrankos gairių (Nutarimo Nr.631) nuostatų	-10%
Atranka (paskyrimas) į valdybą (stebėtojų tarybą) vykdyta reikšmingai pažeidžiant (nesilaikant) Atrankos gairių (Nutarimo Nr.631) nuostatas	-25%

Vertinama ar KO turi pagrindines šiems organams priskiriamas kompetencijas.

KO funkcijų kriterijus remiasi EBPO ir Pasaulio banko išdėstytais principais, kurie teigia, kad kolegialūs organai, nepaisant įmonės teisinės formos (ypač jei įmonė veikia komerciniais pagrindais), turi turėti pagrindines tokiems organams priskiriamas funkcijas/kompetencijas. Jei valstybės valdoma bendrovė laikosi LR akcinių bendrovių įstatyme išdėstytų nuostatų, ji šiame kriterijuje automatiškai surenka maksimalų įvertinimą. Tuo tarpu VĮ, kurios valdybos funkcijas riboja atskiras LR valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas, maksimalaus įvertinimo gauti negali. Taip yra todėl, kad VĮ valdysenos principai neatitinka gerosios valdysenos principų, nes apriboja valdybos, kaip aukščiausio kolegialaus organo, funkcijas.

Remiantis LR akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis, į Funkcijų kriterijų taip pat įtrauktas valdybai priskirtų priežiūros funkcijų vertinimas. Pagal Nuosavybės gaires, valdybai privalo būti priskirtos priežiūros funkcijos, jei įmonė priskiriama viešojo intereso įmonėms arba priskiriama nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms (ši nuostata taikoma tik valstybės valdomoms bendrovėms).

Funkcijų vertinimo lentelė

	Koeff	Balai		
		0	1	2
Ar valdybos funkcijoms priklauso įmonės vadovo skyrimas ir atšaukimas, darbo užmokesčio ir kitų darbo sutarties sąlygų nustatymas (stebėtojų tarybos - valdybos narių skyrimas ir atšaukimas)?	0,25	Ne	Ne, tačiau atsižvelgiama į valdybos rekomendacijas/pastabas	Taip
Ar valdybos (stebėtojų tarybos) funkcijoms priklauso įmonės veiklos strategijos tvirtinimas?	0,25	Ne	Ne, tačiau atsižvelgiama į valdybos rekomendacijas/pastabas	Taip
Ar valdybos (stebėtojų tarybos) funkcijoms priklauso įmonės strategijos įgyvendinimo priežiūra?	0,25	Ne	Iš dalies	Taip
<i>Vertinama, tik jei bendrovė yra priskirta viešojo intereso įmonėms arba priskirta nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms VVĮ bei joje nesudaryta stebėtojų taryba.</i>				
Ar valdybai (jei nesudaroma stebėtojų taryba) priskirtos priežiūros funkcijos (remiantis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 11 dalimi)?	0,25	Ne	Iš dalies	Taip

Vertinama, ar viešojo intereso VVJ sudaryti audito ir atlygio (skyrimo) komitetai.

Komitetų kriterijus Indekse taikomas tik viešojo intereso VVJ. Komitetus sudaryti nurodo Finansinių ataskaitų audito įstatymas (Audito komitetas) ir Nuosavybės gairės (Atlygio komitetas). Audito komitetas yra privalomas visoms viešojo intereso VVJ. Tuo tarpu vertinant atlygio (skyrimo) komiteto sudarymą atsižvelgiama į Nuosavybės gairėse nuostatas, kurios numato, kad atlygio komitetą privalo suformuoti tik didelės VVB, kurios turi bent vieną dukterinę bendrovę arba turi sudarytą valdybą ir stebėtojų tarybą. Kitoms didelių įmonių kategorijai priskirtoms bendrovėms atlygio komiteto sudarymo reikalavimas taikomas laikantis taisyklės „laikykis arba paaiškink“. Dėl šios priežasties taikoma skirtinga komitetų kriterijaus vertinimo struktūra toms bendrovėms, kurioms atlygio komitetas privalomas ir bendrovėms, kurioms komitetas nėra privalomas bei valstybės įmonėms.

Komitetų vertinimo principai

	Koeficientai		
	Viešojo intereso VVB, kurioms atlygio komitetas privalomas arba VVJ, kuriose atlygio komitetas yra sudarytas	Viešojo intereso VVB, kurioms atlygio komitetas neprivalomas ir nėra sudarytas	Viešojo intereso VJ, kuriose atlygio komitetas nesudarytas
Atlygio komitetas	0,40	-	-
Ar metiniame pranešime laikomasi taisyklės "laikykis arba paaiškink"?	-	0.06	-
Ar metiniame pranešime atskleista kaip buvo įgyvendintos Atlygio komitetui priskirtinos funkcijos?	-	0.09	-
Audito komitetas	0,60	0,85	1,00

Audito komiteto sudarymo principai detalizuoti Reikalavimų audito komitetams valstybės valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomose įmonėse apraše (Audito komiteto aprašas). Šiame apraše išdėstyti Audito komiteto sudarymo ir veiklos principai, kuriais remiamasi vertinant VVJ. Atlygio komiteto sudarymo principai teisės aktuose detalios neišdėstyti, tačiau, Indekso sudarymo tikslais, remiamasi panašiais gerosios valdysenos principais, kaip ir audito komiteto atveju, juos papildant EBPO nustatytais praktikomis. Komitetų vertinimas taip pat papildytas ir kolegialių organų veikoje taikomų praktikų, kaip posėdžių skaičius ir metinių veiklos planų sudarymas, įgyvendinimo vertinimu.

Atlygio komiteto vertinimo lentelė

	Koef.	Balas		
		0	1	2
Ar Atlygio komitete yra nepriklausomų narių?	0,15	Ne		Taip
Ar Atlygio komiteto pirmininkas yra nepriklausomas narys?	0,15	Ne		Taip
Ar Atlygio komitete yra vadovaujančių įmonės darbuotojų?	0,10	Taip		Ne
Ar bent vienas Atlygio komiteto narys turi žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje?	0,25	Ne		Taip
Ar bent vienas Atlygio komiteto narys turi darbo valdybos (stebėtojų tarybos) komitetuose patirties?	0,10	Ne	Ne, tačiau turi darbo valdybose (stebėtojų tarybose) patirties	Taip
Ar yra parengti ir patvirtinti Atlygio komiteto veiklos nuostatai?	0,05	Ne		Taip
Ar Atlygio komitetas kasmet pasitvirtina metinį veiklos planą (kuriame nustatomas posėdžių grafikas, svarbiausi darbai)?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip
Kiek Atlygio komiteto posėdžių buvo sušaukta per 202X-1 metus?	0,10	<4		≥4
<i>Mažinamas atlygio (skyrimo) komiteto balas, jei:</i>				
Atlygio komitetas veikė didžiąją 202X-1 metų dalį (nemažiau nei 10 mėn.)			-0%	
Atlygio komitetas veikė didesnę 202X-1 metų dalį (nemažiau nei 6 mėn.)			-10%	
Atlygio komitetas veikė mažesnę 202X-1 metų dalį (mažiau nei 6 mėn.)			-20%	

Audito komiteto vertinimo lentelė

	Koef.	Balas		
		0	1	2
Ar Audito komitete yra nepriklausomų narių?	0,15	Taip, mažiau nei pusė (arba nėra)	Taip, bent pusė, tačiau ne visi	Taip, visi nariai
Ar Audito komiteto pirmininkas yra nepriklausomas narys?	0,15	Ne		Taip

Ar Audito komitete yra vadovaujančių įmonės darbuotojų?	0,10	Taip		Ne
Ar Audito komiteto nariai turi finansų, rizikų valdymo ar audito srities kompetencijas?	0,25	Ne	Taip, yra bent vienas toks narys	Taip, visi nariai turi patirties finansų, rizikų valdymo ar audito srityse
Ar bent vienas Audito komiteto narys turi darbo valdybos (stebėtojų tarybos) komitetuose patirties?	0,10	Ne	Ne, tačiau turi darbo valdybose (stebėtojų tarybose) patirties	Taip
Ar yra parengti ir patvirtinti Audito komiteto veiklos nuostatai?	0,05	Ne		Taip
Ar Audito komitetas kasmet pasitvirtina metinį veiklos planą (kuriame nustatomas posėdžių grafikas, svarbiausi darbai)?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip
Kiek Audito komiteto posėdžių buvo sušaukta per 202X-1 metus?	0,10	<4		≥4
<i>Mažinamas audito komiteto balas, jei:</i>				
Audito komitetas veikė didžiąją 202X-1 metų dalį (nemažiau nei 10 mėn.)			-0%	
Audito komitetas veikė didesnę 202X-1 metų dalį (nemažiau nei 6 mėn.)			-10%	
Audito komitetas veikė mažesnę 202X-1 metų dalį (mažiau nei 6 mėn.)			-20%	

Kitaip nei Audito komiteto apraše, Komitetų kriterijuje vertinama, ar visi audito komiteto nariai yra nepriklausomi ir turintys finansų srities ar atitinkamas (audito, rizikų valdymo) kompetencijas (remiamasi EBPO gairėse išdėstytais principais, kurie nurodo, kad visi audito komiteto nariai turėtų būti nepriklausomi ir turėti atitinkamas finansų srities kompetencijas).

Vertinami atlygio principai.

Taikomos apmokėjimo sistemos tarp VVĮ skiriasi. VVĮ KO nariams taikomos atlygio sistemos: kai mokama už darbui skirtas valandas, kai mokamas fiksuotas atlygis ar fiksuota dalis priklauso nuo vadovo VDU. Progresyviausia pasaulyje laikoma fiksuoto atlygio sistema.

VVĮ vadovų atlygio politika reguliuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“.

Atlygio vertinimo lentelė

	Kof.	Balas				
		0	0,5	1	1,5	2
Kokia atlygio sistema taikoma valdybos (stebėtojų tarybos) nariams? (valandinė, už posėdžius, mišri, fiksuotas atlygis)	0,20	Valandinis	Už posėdžius	Mišri		Fiksuotas atlygis
Koks valdybos pirmininko atlygio dydžio santykis nuo vadovo atlygio?	0,15	<7% >40%	>7%	>10%	>20%	>25%
Koks valdybos narių atlygio dydžio santykis nuo vadovo atlygio?	0,15	<3% >30%	>3%	>5%	>10%	>15%
Koks pirmininko atlygio dydžio santykis nuo valdybos (stebėtojų tarybos) nario?*	0,20	<1,1		1,2-1,5 >2,5		1,5-2,5
Ar su visais valdybos (stebėtojų tarybos) nariais pasirašytos veiklos sutartys?	0,15	Sutartys nesudarytos		Sutartys sudarytos tik su dalimi narių		Sutartys sudarytos su visais nariais
Ar visi valdybos (stebėtojų tarybos) nariai turi civilinės atsakomybės draudimą?	0,15	Nedraudžiami		Draudžiami tik dalis narių		Draudžiami visi nariai

* nevertinama, jeigu taikoma valandinė atlygio sistema.

STRATEGINIS PLANAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

Vertinama įmonės veiklos strategijos kokybė (VKC atliekamas kasmetinis vertinimas) bei raštas dėl valstybės lūkesčių (Lūkesčių raštas).

Kiekvieną VVĮ kasmet parengti/atnaujinti veiklos strategiją įpareigoja Nuosavybės gairės. Nuosavybės gairėse taip pat apibrėžiamos pagrindinės strateginio veiklos plano dalys. Detali strateginio veiklos plano struktūra išdėstyta Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtose Strateginio planavimo ir strateginio valdymo gairėse, kurių pagrindu atliekamas strateginių planų vertinimas.

Nuosavybės gairės taip pat įpareigoja kiekvieną VAI parengti raštą dėl valstybės lūkesčių (Lūkesčių raštą), kurių parengimą detalizuoja Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei nustatymo rengimo rekomendacijos (Lūkesčių gairės). Nuosavybės gairėse taip pat numatyta, kad Lūkesčių raštas privalo būti suderintas su VKC.

Strateginio planavimo vertinimo lentelė

	Koeff	Balai		
		0	1	2
Ar per paskutinius 4 metus įmonei buvo pateiktas patvirtintas raštas dėl valstybės lūkesčių (lūkesčių raštas)?	0,10	Ne		Taip
Ar paskutinis įmonei pateiktas lūkesčių raštas prieš tai buvo suderintas su VKC?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip
Ar įmonėje dokumentuoti principai/procedūros dėl strategijos rengimo ir atnaujinimo?	0,15	Ne	Iš dalies	Taip
Ar rengiant paskutinį įmonės strateginį veiklos planą (arba reikšmingai atnaujinant) buvo rengiama vadovų ir/ar kolegialaus organo strateginė sesija?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip
Strateginio veiklos plano kokybė (VKC vertinimas)	0,55	Žr. Strategijos projekto vertinimo lentelę		
		-15 proc. balo	-5 proc. balo	-0 proc. balo
Kada buvo patvirtintas įmonės 202X-202Y metų strateginis veiklos planas?		Nepatvirtintas	Patvirtintas, tačiau vėliau nei sausio 15 d.	Patvirtintas iki sausio 15 d.

Į šio kriterijaus vertinimą įtraukiamas patvirtinto VVĮ strateginio veiklos plano vertinimas (jei tokio nėra – strategijos projekto vertinimas).

Strateginio veiklos plano vertinimo lentelė

Plano dalis	Koef	Vertinamos dalys
Aplinkos veiksnių analizė	0,1	Vidinių ir išorinių veiksnių, SSGG ir konkurencinės aplinkos analizės
Misija, vizija, vertybės ir strateginės kryptys	0,1	Misija, Vizija ir Strateginės kryptys
Strateginių tikslų ir uždavinių žemėlapis	0,3	Strateginių tikslų ir uždavinių kokybė, ambicingumas bei subalansuotumas, matavimo rodiklių kokybė
Atitiktis akcininko lūkesčiams	0,30	Finansinių bei nefinansinių akcininko lūkesčių atspindėjimas strategijoje
Finansinės prognozės	0,20	Pelno (nuostolių), balanso ir pinigų srautų prognozės; Investicijos, jų finansavimas bei atsiperkamumo pagrįstumas

Vertinami strategijos įgyvendinimo rezultatai (VKC atliekamas kasmetinis vertinimas) ir strategijos įgyvendinimo ir priežiūros sistema.

Šio kriterijaus vertinimas susideda iš kelių dalių:

- Strategijos įgyvendinimo priemonių vertinimo. Strategijų įgyvendinimo priežiūrą VVJ įpareigotos vykdyti remiantis Nuosavybės gairių nuostatomis, kurios reikalauja, kad VVJ turėtų efektyvias priežiūros sistemas. Į vertinimą taip pat įtraukiamas ir motyvacinių sistemų vertinimas (įmonės darbuotojų atlygio susiejimas su įmonės strategijos įgyvendinimu) bei kasmetinis metinių tikslų (orientuotų į strategijos įgyvendinimą) sudarymas įmonės darbuotojams.
- Strategijos įgyvendinimo rezultatų vertinimo. Vertinami VVJ išsikeltų 202X-1 metų metinių tikslų faktiniai rezultatai (VKC atliekama VVJ strategijų įgyvendinimo analizė).
- Metiniai tikslai bei uždaviniai turi atliepti tiek ilgalaikius finansinius akcininko lūkesčius (pagrindinius finansinius veiklos matavimo rodiklius), tiek specializuotus finansinius ir nefinansinius veiklos matavimo rodiklius. Nuo 2022 metų pagal Vyriausybės patvirtintą VVJ veiklos matavimo rodiklių koncepciją kiekvienai VVJ privalu išsikelti po 3 ilgalaikius finansinius rodiklius, kurių pasirinkimą bei siektinas vertes 3 metų laikotarpiui vertina Valdymo koordinavimo centras bei tvirtina Vyriausybė. Tai yra ilgalaikiai pelningumo, optimalios kapitalo struktūros bei dividendų ir pelno įmokų rodikliai, kurie įtraukiami į VVJ strateginį veiklos planą.

Taip pat papildomai VVJ turi kas metus išsikelti ir į strateginį veiklos planą įtraukti trumpalaikius finansinius bei nefinansinius veiklos matavimo rodiklius, vadovaujantis subalansuotų rodiklių sistema, t.y. nusimatyti po 1-2 rodiklius kiekvienai iš 4 perspektyvų: vertės akcininkui, klientų lūkesčiams ir plėtrai, veiklos efektyvumui bei organizacijos tobulėjimui. Šie rodikliai privalo būti tarpusavyje suderinami tarp VVJ, akcininką atstovaujančios ministerijos bei Valdymo koordinavimo centro.

Strategijos įgyvendinimo vertinimo lentelė

Vertinimo kriterijus	Koef.
Pateiktos informacijos kokybė	0,1
Ar tinkamai aprašyti vidiniai bei išorės veiksniai, turėję reikšmingos įtakos veiklos rezultatams?	0,1
Ar nurodyti finansiniai ir nefinansiniai tikslai bei uždaviniai sutampa su įvardijamais patvirtintoje strategijoje	0,45
Ar pateiktos strateginių tikslų ir uždavinių neįvykdymo priežastys	0,45
Tinkamas pagrindinių finansinių rodiklių atspindėjimas ir įgyvendinimas	0,4
Ar tinkamai keliami pagrindiniai finansiniai rodikliai?	0,05
Ar įgyvendintas pelningumo rodiklis?	0,283
Ar įgyvendintas optimalios kapitalo struktūros rodiklis?	0,283
Ar įgyvendintas dividendų ar pelno įmokų rodiklis?	0,283
Ar buvo nustatytos pakankamai ambicingos rodiklių siektinos vertės?	0,1
Tinkamas specializuotų finansinių ir nefinansinių rodiklių atspindėjimas ir įgyvendinimas	0,3
Ar tinkamai keliami specializuoti rodikliai?	0,05
Ar įgyvendinti specializuoti finansiniai rodikliai?	0,425
Ar įgyvendinti specializuoti nefinansiniai rodikliai?	0,425
Ar buvo nustatytos pakankamai ambicingos rodiklių siektinos vertės?	0,1
Kiti finansiniai bei nefinansiniai tikslai ir uždaviniai	0,2
Ar buvo įgyvendinti kiti finansiniai tikslai bei uždaviniai	0,45
Ar buvo įgyvendinti kiti nefinansiniai tikslai bei uždaviniai?	0,45
Ar buvo nustatytos pakankamai ambicingos kitų tikslų bei uždavinių rodiklių siektinos vertės?	0,1

Strategijos įgyvendinimo ir priežiūros vertinimo lentelė

	Koef	Balai		
		0	1	2
Ar kasmet įmonės vadovaujantiems darbuotojams sudaromi metiniai uždavinių planai (nustatomi siektini rodikliai)?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip
Ar įmonėje dokumentuoti principai/procedūros dėl strategijos įgyvendinimo priežiūros?	0,10	Ne	Iš dalies	Taip
Ar įmonė bent kas ketvirtį teikia ataskaitą valdybai (arba kitam organui, atsakingam už strategijos įgyvendinimo priežiūrą) apie strateginio veiklos plano įgyvendinimą?	0,05	Ne	Iš dalies	Taip
Ar už strategijos įgyvendinimą atsakingų įmonės darbuotojų atlygis yra susietas su strategijoje išsikeltais tikslais/uždaviniais (jiems yra priskirti konkretūs strategijoje esantys uždaviniai, už kurių įgyvendinimą šie asmenys yra atsakingi)?	0,15	Ne	Iš dalies	Taip
Strategijos įgyvendinimas (VKC vertinimas)	0,60	Žr. Strategijos įgyvendinimo vertinimo lentelę		

Vertinamas įmonių finansų tvarumas, įvertinant įmonės kreditingumą, likvidumą bei kapitalo struktūrą.

Nuostatos dėl finansų tvarumo konkrečiame teisės akte (ar kitame dokumente), formuojančiame VVĮ veiklą, nėra įtvirtintos, tačiau Indekse remiamasi bendromis praktikomis dėl tvarių finansų, efektyviai valdomo turto ir optimalios kapitalo struktūros. Finansų tvarumo kriterijuje yra vertinamos trys finansinės perspektyvos:

- Įmonės kreditingumas ir gebėjimas padengti turimus įsipareigojimus. Vertinimui naudojamas modifikuotas E. Altmano Z[“] rodiklis, papildant rodiklį įmonės pelningumo vertinimu.
- Įmonės kapitalo struktūra (skolinto kapitalo pritraukimas). Vertinama skolinto kapitalo apimtis įmonės balanse.
- Įmonės turto optimalumas (perteklinių pinigų laikymas). Vertinama įmonės turimų pinigų ir jų ekvivalentų apimtis ir bendrojo likvidumo rodikliai.

Finansų tvarumo vertinimo lentelė

	Kof.	Balas			
		0	1	1,5	2
E.Altmano Z [“] rodikliui priskirtas S&P reitingas 202X-1 metais	0,35	Nuo B- iki D 202X-1 metais		Nuo B iki BBB- 202X-1 metais	Nuo AAA iki B 202X-1 metais
Įmonės finansinių skolų (D/E) rodiklis 202X-1 metais	0,23	<1%	<10%		≥10%
Įmonės turto padengimo pinigais ir jų ekvivalentais (cash/total assets) rodiklis 202X-1 metais	0,20	>30%			≤30%
Bendras likvidumo rodiklis 202X-1 metais	0,22	>4			≤4
<i>Mąžinamas bendras kriterijaus balas, jei:</i>					
Pelningumo (EBIT arba kitas rodiklis) rodiklis teigiamas				-0%	
Pelningumo rodiklis (EBIT arba kitas rodiklis) neigiamas 202X-2 ir 202X-3				-15%	
Pelningumo (EBIT arba kitas rodiklis) rodiklis neigiamas				-20%	
Pelningumo rodiklis (EBIT arba kitas rodiklis) neigiamas 3 metus iš eilės				-35%	

E.Altmano Z^{''} metodikos pagrindu priskiriamas įvertis nustatomas pagal šią formulę:

$$\begin{aligned}
 &= 3,25 + \left(6,57 \times \frac{\text{Apyvartinis kapitalas}_t}{\text{Turtas}_t}\right) \\
 &\quad + \left(3,26 \times \frac{\text{Nepaskirstytas pelnas}_t}{\text{Turtas}_t}\right) \\
 &\quad + \left(6,72 \times \frac{\text{Veiklos pelnas (nuostoliai)}_t}{\text{Turtas}_t}\right) \\
 &\quad + \left(1,05 \times \frac{\text{Nuosavas kapitalas}_t}{\text{Įsipareigojimai}_t}\right)
 \end{aligned}$$

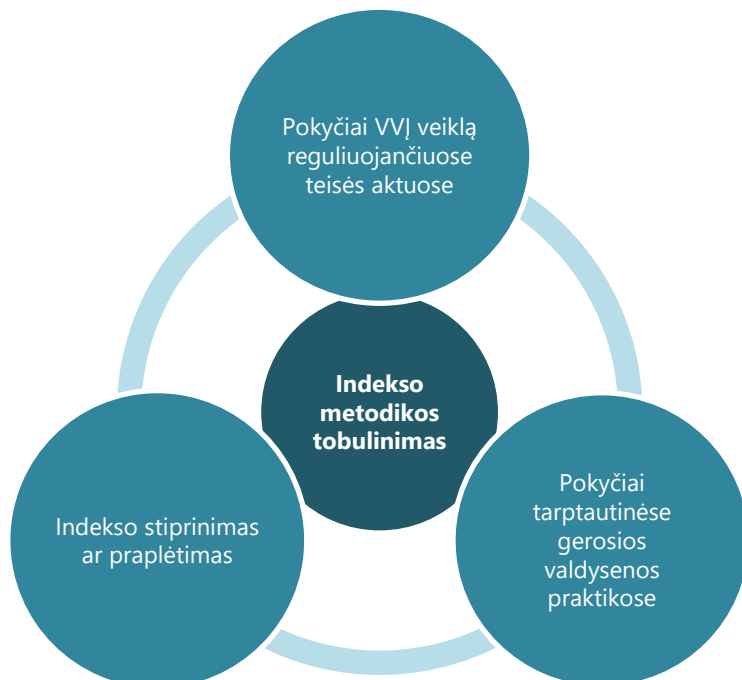
Altman Z ^{''} rodiklis		Altman Z ^{''} rodikliui priskiriamas S&P reitingas	Kreditingumo vertinimas
Nuo (>)	Iki (≤)		
7.60	∞	AAA	Žema kreditingumo rizika
7.30	7.60	AA+	
7.00	7.30	AA	
6.85	7.00	AA-	
6.65	6.85	A+	
6.40	6.85	A	
6.25	6.40	A-	
5.85	6.25	BBB+	
5.65	5.85	BBB	
5.25	5.65	BBB-	
4.95	5.25	BB+	
4.75	4.95	BB	
4.50	4.75	BB-	
4.15	4.50	B+	
3.75	4.15	B	Aukšta kreditingumo rizika
3.20	3.75	B-	
2.50	3.20	CCC+	
1.75	2.50	CCC	
1.00	1.75	CCC-	
-∞	1.00	D	

INDEKSO ATNAUJINIMAS

VVĮ gerosios valdysenos indeksas kasmet yra peržiūrimas ir, esant poreikiui, tikslinamas. Indekso pasikeitimai galimi dėl šių priežasčių:

- Pasikeitę VVĮ veiklą reguliuojantys teisės aktai;
- Pasikeitusios tarptautinės gerosios valdysenos praktikos;
- Indekso stiprinimas/praplėtimas, siekiant, tiksliau įvertinti atitiktį gerajai valdysenai.

Keičiant Indekso metodiką galimi atvejai, kai VVĮ ar VAI gali nespėti sureaguoti į metodikos pokyčius, kadangi įdiegti kai kurias valdysenos praktikas užtrunka ilgesnį laiko tarpą. Tačiau atnaujinant Indekso metodiką laikomasi principo, kad Indekse vertinamos praktikos turėtų būti žinomos ir diegiamos nepaisant to ar jos įtrauktos į Indekso metodiką, ar ne (Indeksas tiesiogiai valdysenos praktikų neformuoja, o tik atspindi jų įgyvendinimo kokybę).

Indekse atliekamas VVĮ gerosios valdysenos vertinimas, įprastai, remiasi 202X-1 metais galiojusiais teisės aktais. Dėl šios priežasties gali susidaryti atvejai, kai Indekse naudojama metodika neatitinka šiuo metu teisės aktuose įtvirtintų galiojančių nuostatų.

Indekso metodikoje nurodytos nuostatos gali neatitikti šiuo metu teisės aktuose esančių nuostatų, kadangi VVĮ vertinamas atliekamas remiantis teisės aktais, kurie buvo aktualūs vertinimo laikotarpiu.

Einamųjų metų Indekso metodikos pakeitimai pateikiami Priede 3.

PRIEDAI

PRIEDAS 1. PAGRINDINIAI VVJ VALDYSENĄ FORMUOJANTYS DOKUMENTAI	50
PRIEDAS 2. VVJ GEROSIOS VALDYSENOS INDEKSO STRUKTŪRA	52
PRIEDAS 3 . PASIKEITIMAI 2023/24 METŲ INDEKSO METODIKOJE	61
PRIEDAS 4. DUKTERINIŲ ĮMONIŲ VALDYSENOS VERTINIMO STRUKTŪRA	62

PRIEDAS 1

Pagrindiniai VVĮ valdyseną formuojantys teisės aktai ir kiti dokumentai

Įstatymai:

- **LR Akcinių bendrovių įstatymas**
>>> <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.106080/asr>
- **LR Finansinių ataskaitų audito įstatymas**
>>> <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.83535/asr>
- **LR Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas**
>>> <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.154658/asr>
- **LR Labdaros ir paramos įstatymas**
>>> <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.5483/asr>
- **LR Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas**
>>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.29FB2C8807FE/asr>
- **LR Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas**
>>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.D5496D69DF98/asr>
- **LR Tarptautinių sankcijų įstatymas**
>>> <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.232047/asr>

Nutarimai:

- **Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašas (Atrankos gairės)**
>>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0bf2e080199b11e58569be21ff080a8c/asr>
- **Reikalavimų audito komitetams, audito komitetus sudarančių įmonės organų ir audito komitetų sudėties aprašas**
>>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/110b2b10453411e78ff8eec6d7a8f58e/asr>
- **Valstybės įmonių ir savivaldybės įmonių valdybų narių atlygio skyrimo tvarkos aprašas**
>>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6871b640788e11e5b7eba10a9b5a9c5f>
- **Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas (Nuosavybės gairės)**
>>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.6AF226769DB2/asr>
- **Nutarimas dėl valstybės valdomų įmonių siektinų pagrindinių finansinių veiklos rodiklių 2022–2024 metų laikotarpiu patvirtinimo**
>>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/5931e3c0d6b111ec8d9390588bf2de65>
- **Nutarimas dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio**
>>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.AF454CDF6788/asr>
- **Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašas (Skaidrumo gairės)**
>>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.F4AB9539E95E/asr>

Įsakymai:

- **Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei nustatymo rengimo rekomendacijos**
 >>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/7feb8b80b42a11e98451fa7b5933515d>
- **Valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijos**
 >>> <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/909896d0723111e3bd0ecaffd80c672a/asr>

Gairės:

- **EBPO Valstybės valdomų įmonių valdymo gairės, 2015**
 (angl. *OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises, 2015*)
 >>> <http://www.oecd.org/corporate/guidelines-corporate-governance-SOEs.htm>
- **Kolegialių organų atrankos vykdymo gairės**
 >>> https://governance.lt/wp-content/uploads/2022/12/KO_atrankos_vykdyimo_gaires_2022.pdf
- **Kolegialių organų veiklos vertinimo gairės**
 >>> https://governance.lt/wp-content/uploads/2020/01/Kolegialiu-organu-veiklos-vertinimo-gaires_.pdf
- **NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodeksas**
 >>> https://www.nasdaqbaltic.com/files/vilnius/teisesaktai/Nasdaq_Vilnius_bendroviu_valdysenos_kodeksas_galioja_nuo_2019_01_15.pdf
- **Pavyzdinis įmonių socialinės atsakomybės taikymo planas ir jo įgyvendinimo gairės valstybės valdomoms įmonėms**
 >>> https://governance.lt/wp-content/uploads/2018/08/ISA_Gaires_valstybes_valdomoms_imonems.pdf
- **Strateginio planavimo ir strateginio valdymo gairės**
 >>> https://governance.lt/wp-content/uploads/2019/03/Strateginio_planavimo_ir_strateginio_valdymo_gaires.pdf
- **Valdybos savo veiklos vertinimo gairės**
 >>> https://governance.lt/wp-content/uploads/2018/09/Valdybos_savo_veiklos_vertinimo_gairs.pdf
- **Europos parlamento ir tarybos reglamentas dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo**
 >>> <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=EN>

PRIEDAS 2

VVĮ gerosios valdysenos indekso struktūra

Visos VVĮ	Didelė	Vidutinė	Maža I. maža	
0,3				SKAIDRUMAS
0,25				Metinės veiklos ataskaitos/metiniai pranešimai
0,100				Įmonės veiklos aprašymas
0,075				Strategija ir jos įgyvendinimas
0,100				Finansinių rezultatų analizė
0,025				Pagrindiniai rodikliai
0,050				Rizikos veiksniai
0,050				Investiciniai projektai
0,100				Įmonės valdymo struktūra, valdymo ir priežiūros organai
0,100				Darbo užmokestis ir personalas
0,025				Dividendų (pelno įmokų) politika
0,025				Auditas
0,050				Dukterinės (asocijuotos) įmonės
0,050				Specialieji įpareigojimai
0,050				Informacija apie Skaidrumo gairių II ir III skyriaus nuostatų laikymąsi
0,200				Struktūra
0,15				Tvarumo ataskaita
	0,25	0,20	0,15	Aplinka/valdymas
	0,20	-	-	Suinteresuotos šalys
	0,20	-	-	Taikomos politikos
	0,20	0,50	0,30	Pagrindiniai poveikiai
	0,20	-	-	Rizikų įvertinimas
	0,20	0,50	0,70	Tikslai/rodikliai
	0,40	0,65	0,70	Priemonės/rezultatai
	0,30	0,30	0,30	Aplinkosauga
	0,40	0,40	0,40	Socialiniai
	0,50	0,50	0,80	Personalas
	0,30	0,30	0,20	Visuomenė
	0,20	0,20	-	Žmogaus teisės
	0,30	0,30	0,30	Antikorupcija
	0,15	-	-	Taksonomijos atskleidimas
	0,10	0,15	0,15	Struktūra

	0,10	-	-	Tarptautinių atskaitomybės standartų taikymas
0,20				Apskaita
0,45				Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas
0,85				Ar įmonė apskaitą tvarko ir finansinę informaciją atskleidžia vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais?
0,15				Ar įmonė taiko Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus 3 arba daugiau metų?
				<i>Jei netaikoma:</i>
0,60				Ar įmonė laikosi „laikykis arba paaiškink“ taisyklės ir yra viešai nurodžiusi priežastis, kodėl netaiko TFAS?
0,20				Ar įmonė priskirta vidutinių, mažų ar labai mažų įmonių kategorijoms (pagal LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą)?
0,55				Auditoriaus/audito įmonės rotacija
0,60				Ar per pastaruosius 6 metus bent kartą buvo pakeistas nepriklausomas įmonės auditorius?
0,40				Ar per pastaruosius 11 metus bent kartą buvo pakeista nepriklausoma įmonės audito įmonė?
				<i>Mažinamas bendras kriterijaus balas, jei:</i>
-0%				Nepriklausomo audito išvadoje už 202X-1 metų metinį finansinių ataskaitų rinkinį pateikta besąlyginė nuomonė.
-15%				Nepriklausomo audito išvadoje už 202X-1 metinį finansinių ataskaitų rinkinį pateikta sąlyginė nuomonė (tam buvo objektyvių priežasčių).
-30%				Nepriklausomo audito išvadoje už 202X-1 metinį finansinių ataskaitų rinkinį pateikta sąlyginė nuomonė.
-60%				Nepriklausomo audito išvadoje už 202X-1 metinį finansinių ataskaitų rinkinį pateikta neigiamą nuomonę arba atsisakymas pareikšti nuomonę.
0,20				Sklaida
0,80				VVĮ interneto svetainėje pateikta informacija
0,050				Informacija apie įmonę
0,25				Pavadinimas, kodas, registras, buveinė, teisinis statusas
0,25				Valstybei atstovaujanti institucija ir valdoma akcijų dalis
0,25				Struktūra
0,25				Veiklos tikslai, misija/vizija
0,100				Dokumentai
0,20				Įstatai
0,35				Lūkesčių raštas
0,30				Strategija (arba jos santrauka)
0,15				Atlyginimų politika (principai)
0,075				Valdymo organai
0,30				Vadovas (pareigų pradžia, kitos pareigos, išsilavinimas, profesinė patirtis)

0,50				Kolegialūs organai (pareigų pradžia, kitos pareigos, išsilavinimas, profesinė patirtis, nepriklausomumas)
0,20				Komitetai (pareigų pradžia, kitos pareigos, išsilavinimas, profesinė patirtis, nepriklausomumas)
0,100				Metiniai finansinių ataskaitų rinkiniai ir kitos ataskaitos
0,30				Nepriklausomo auditoriaus išvada
0,35				Finansinių ataskaitų rinkinys
0,35				Metinis pranešimas/metinė veiklos ataskaita
0,050				Ankstesnių laikotarpių metiniai finansinių ataskaitų rinkiniai ir kt. atask.
0,25				Nepriklausomo auditoriaus išvados
0,25				Finansinių ataskaitų rinkiniai
0,25				Metiniai pranešimai/metinės veiklos ataskaitos
0,050				Darbo užmokestis
0,50				Informacija apie faktinį vid. darbo užmokestį pagal pareigas (ne vėlesnei nei metiniai duomenys)
0,50				Informacija apie rodiklius vadovo algos kintamajai daliai nustatyti
0,050				Specialieji įpareigojimai
0,35				Specialiojo įpareigojimo tikslas (aprašymas)
0,35				Reguliuojantys teisės aktai
0,30				Skirti valstybės biudžeto asignavimai
0,050				Parama
0,35				Paramos valdymo taisyklės
0,35				Informacija apie suteiktą paramą
0,30				Informacija apie suteiktą paramą už ankstesnius laikotarpius
0,075				Tvarumas
0,33				Politika/pagrindiniai principai
0,33				Svarbiausios iniciatyvos
0,33				Tvarumo tikslai
0,075				Korupcijos prevencija
	0,20	0,25	0,25	Politika (tvarkos)
	0,20			Elgesio kodeksas
	0,20	0,25	0,25	Taikomi principai
	0,40	0,50	0,50	Pranešimo kanalai
0,075				Dukterinės įmonės
0,15				Grupės struktūra
0,35				Įmonių pavadinimai, kodai, registrai, buveinės, interneto svetainės
0,25				Valdoma akcijų dalis
0,25				Įmonių trumpi veiklos aprašymai

0,050	Angliškos svetainės turinio vertinimas
0,25	Įmonės veikla
0,25	Veiklos tikslai, vizija/misija
0,25	Valdymo organai (vadovas, KO)
0,25	Finansinė informacija (finansinių ataskaitų rinkinį sudarančių formų pagrindiniai straipsniai, už paskutinius 3 metus)
0,200	Duomenų pateikimo (svetainės) struktūra
0,20	VKC pateikiami duomenys
0,450	Metiniai finansinių ataskaitų rinkiniai ir kitos ataskaitos
0,15	Nepriklausomo auditoriaus išvada
0,25	Finansinių ataskaitų rinkinys
0,25	Metinis pranešimas/metinė veiklos ataskaita
0,20	Informacija apie specialiuosius įpareigojimus
0,15	Informacija apie vadovo/kolegialių organų narių atlygį
0,400	Strateginiai dokumentai
0,33	Strategijos projektas
0,33	Patvirtintas strateginis planas
0,33	Strategijos įgyvendinimo ataskaita
0,150	Valdysenos dokumentai
1,00	Gerosios valdysenos klausimynas
	<i>Mažinamas bendras VKC pateikiamų duomenų balas, jei:</i>
-30%	Nepateiktas vienas dokumentas (arba yra reikšmingų klaidų pateiktose duomenų formose)
-45%	Nepateiktas daugiau nei vienas dokumentas (arba yra reikšmingų klaidų pateiktose duomenų formose)
0,10	Specialieji įpareigojimai
0,10	Specialiųjų įpareigojimų identifikavimas ir priskyrimas
0,30	Apskaitos politikos parengimas specialiųjų įpareigojimų apskaitai
0,05	Specialiųjų įpareigojimų veiklos finansinis auditas
0,15	Vykdomų specialiųjų įpareigojimų finansavimas
0,40	VKC teikiamų duomenų (apie specialiųjų įpareigojimų vykdymą) vertinimas
0,10	Tarptautinių sankcijų taikymas
0,25	Ar nustatyta tarptautinių sankcijų taikymo politika?
0,20	Ar yra paskirtas už tarptautinių sankcijų įgyvendinimą atsakingas asmuo?

0,20	Ar yra nustatyti procesai kaip tikrinami/stabdomi sandoriai įgyvendinant tarptautines sankcijas?
0,20	Ar buvo per praėjusius metus sustabdytas/neįvykdytas sandoris dėl tarptautinių sankcijų taikymo?
0,15	Ar vykdoma sankcijų įgyvendinimo kontrolė? (sankcijų kontrolė, kurią atlieka valdymo organai?)
0,4	KOLEGIALŪS ORGANAI
0,20	Nepriklausomumas/sudėtis
0,40	Ar įmonės valdyboje (stebėtojų taryboje) dalyvauja nepriklausomi nariai?
<i>Jeigu nepriklausomų narių nėra, sekantys du klausimai vertinami 0 balų</i>	
0,10	Ar yra nepriklausomų narių, kurie yra susiję tarpusavyje dėl to, kad jie darbo santykiais yra susiję su ta pačia darbovieta arba eina kolegialaus organo ar komiteto nario pareigas tame pačiame juridiniame asmenyje?
0,10	Ar yra nepriklausomų narių kurie yra tos pačios Valstybei atstovaujanti institucijos valdomų kitų VVĮ darbuotojai ar KO nariai?
0,10	Ar valdybos (stebėtojų tarybos) pirmininku paskirtas įmonės nepriklausomas narys?
0,10	Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, kurie yra įmonės darbuotojai (išskyrus darbuotojų atstovus)?
0,10	Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, kurie dalyvauja ūkio sektoriaus, kuriame veikia įmonė, politikos formavime
0,10	Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra valstybės politikų arba politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojų (viceministrų, patarėjų ir kt.)?
<i>Mažinamas bendras kriterijaus balas, jei:</i>	
-15%	Valdyba (stebėtojų taryba) 202X-1 metais iš dalies neatitiko Atrankos gairėse (Nutarimo Nr. 631) nustatytų nepriklausomumo ir depolitizuotumo kriterijų
-25%	Valdyba (stebėtojų taryba) 202X-1 metais reikšmingai neatitiko Atrankos gairėse (Nutarimo Nr. 631) nustatytų nepriklausomumo ir depolitizuotumo kriterijų
0,20	Kompetencija
0,15	Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, turinčių kompetenciją strateginio planavimo ir valdymo srityje (bent 3 metų atitinkama patirtis privačiame sektoriuje)?
0,15	Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, turinčių kompetenciją finansų srityje (finansų valdymo, finansų analizės ar audito) (bent 3 metų atitinkama patirtis privačiame sektoriuje)?
0,20	Ar valdyboje (stebėtojų taryboje) yra narių, turinčių kompetenciją ūkio, kurioje veikia valstybės valdoma įmonė, šakoje (bent 3 metų atitinkama patirtis privačiame sektoriuje)?
0,20	Ar valdybos (stebėtojų tarybos) nariai turi vadovaujančio darbo patirties panašaus (arba didesnio) dydžio įmonėje/įstaigoje (bent 3 metų patirtis)?
0,15	Ar valdybos (stebėtojų tarybos) nariai turi finansų valdymo/analizės/audito ar atitinkamas žinias/patirtį?
0,15	Ar valdybos (stebėtojų tarybos) nariai turi bent 2 metų darbo valdyboje ar stebėtojų taryboje patirtį (arba atitinkamą specializuotą valdybos nario išsilavinimą)?
<i>Mažinamas bendras kriterijaus balas, jei:</i>	

Valdyba (stebėtojų taryba) neturi bent vienos iš būtinų (vertinamų) kompetencijų

0,15	Įsitraukimas
0,15	Kiek valdybos (stebėtojų tarybos) posėdžių buvo sušaukta per 202X-1 metus?
<i>Jei posėdžių skaičius mažesnis nei 6, tuomet žemiau esančio klausimo didžiausias balas gali būti nedidesnis nei 1, jei mažesnis nei 3 - balas lygus 0</i>	
0,15	Valdybos (stebėtojų tarybos) posėdžių lankomumo vidurkis per 202X-1 metus.
0,05	Ar valdybos (stebėtojų tarybos) nariai dalyvauja daugiau nei 3 įmonių valdybose ir stebėtojų tarybose (jei darbas valdybose ir stebėtojų tarybose nėra jų pagrindinė veikla)?
0,075	Ar valdyba (stebėtojų taryba) kasmet atlieka formalizuotą savo veiklos vertinimą?
0,075	Ar valdyba (stebėtojų taryba) atlikusi savo veiklos vertinimą parengė priemonių planą valdybos (stebėtojų tarybos) veiklai tobulinti (remiantis savo veiklos vertinimo rezultatais)?
0,10	Ar valdyba (stebėtojų taryba) kasmet pasitvirtina metinį veiklos planą (kuriame nustatomas valdybos (stebėtojų tarybos) posėdžių grafikas, svarbiausi numatomi darbai)?
0,10	Ar valdybos (stebėtojų tarybos) pirmininkas turi darbo valdybose (stebėtojų tarybose) patirties?
0,10	Ar 202X-1 metais buvo organizuoti susitikimai tarp valdybos (stebėtojų tarybos) pirmininko ir valstybei atstovaujančios institucijos vadovybės (siekiant aptarti veiklos rezultatus ir pristatyti valdybos (stebėtojų tarybos) veiklą 202X-1 metais)?
0,10	Ar įmonės vadovas buvo kviečiamas į visus valdybos posėdžius bei jam buvo sudarytos galimybės susipažinti su posėdžio darbotvarkės klausimais?
0,05	Ar valdyba (stebėtojų taryba) veikia pagal patvirtintą darbo reglamentą?
0,05	Ar visi valdybos (stebėtojų tarybos) nariai yra deklaravę privačius interesus?
<i>Mažinamas bendras kriterijaus balas, jei:</i>	
-15%	Valdybos (stebėtojų tarybos) veikloje tik iš dalies laikomasi gerųjų korporatyvinės valdysenos praktikų
-25%	Valdybos (stebėtojų tarybos) veikloje reikšmingai nesilaikoma gerųjų korporatyvinės valdysenos praktikų

0,15	Atranka
0,10	Ar yra sudaryta įmonės valdybai (stebėtojų tarybai) reikalingų kompetencijų matrica (sąrašas)?
0,15	Ar kandidatų į nepriklausomus valdybos (stebėtojų tarybos) narius atrankai buvo skelbtas viešas konkursas?
0,15	Ar kandidatams į nepriklausomus narius buvo sudarytas ir atrankos skelbime nurodytas būtinų ir pageidautinų kompetencijų sąrašas (arba kompetencijų matrica)?

0,10	Ar vykdant valstybės tarnautojų ar kitų (nelaikomų nepriklausomais nariais) asmenų atranką, šiems asmenims buvo nustatyti bendrieji ir specialieji reikalavimai (kvalifikaciniai kriterijai)?
0,10	Ar nustatant reikalavimus valstybės tarnautojams ar kitiems KO nariams, kurie nelaikomi nepriklausomais nariais, jie buvo suderinti su Valdymo koordinavimo centru?
0,10	Ar vykdant nepriklausomų narių atranką buvo naudojamosi vadovų paieškos/atrankos agentūros paslaugomis?
0,10	Ar prieš skiriant (siūlant) atranką laimėjusius kandidatus buvo kreiptasi į teisėsaugos (kontrolės) ir kitas institucijas, kad šios pateiktų turimą informaciją apie kandidatus?
0,10	Ar nors vienas atranką į nepriklausomus narius laimėjęs (atrankos komisijos sprendimu) kandidatas valstybei atstovaujančios institucijos sprendimu buvo nepaskirtas valdybos (stebėtojų tarybos) nariu?
0,10	Ar viešais kanalais (įmonės, valstybei atstovaujančios institucijos internetiniai puslapiai ar kt.) buvo išviešinta informacija apie naujai paskirtus (atranką laimėjusius) valdybos (stebėtojų tarybos) narius?
<i>Mažinamas bendras kriterijaus balas, jei:</i>	
-10%	Atranka (paskyrimas) į valdybą (stebėtojų tarybą) vykdyta iš dalies laikantis Atrankos gairių (Nutarimo Nr.631) nuostatų
-25%	Atranka (paskyrimas) į valdybą (stebėtojų tarybą) vykdyta reikšmingai pažeidžiant (nesilaikant) Atrankos gairių (Nutarimo Nr.631) nuostatas
0,10	KO funkcijos
0,25	Ar valdybos funkcijoms priklauso įmonės vadovo skyrimas ir atšaukimas, darbo užmokesčio ir kitų darbo sutarties sąlygų nustatymas (stebėtojų tarybos - valdybos narių skyrimas ir atšaukimas)?
0,25	Ar valdybos (stebėtojų tarybos) funkcijoms priklauso įmonės veiklos strategijos tvirtinimas?
0,25	Ar valdybos (stebėtojų tarybos) funkcijoms priklauso įmonės strategijos įgyvendinimo priežiūra?
<i>Vertinama tik jei bendrovė yra priskirta viešojo intereso įmonėms arba priskirta nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms VVJ bei joje nesudaryta stebėtojų taryba</i>	
0,25	Ar valdybai (jei nesudaroma stebėtojų taryba) priskirtos priežiūros funkcijos (remiantis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 11 dalimi)?
0,10	Komitetai (tik viešojo intereso VVJ)
<i>Jei atlygio komitetas nesudarytas, bet yra taikoma taisyklė „laikykis arba paaiškink“</i>	
0,15	Atlygio (skyrimo) komitetas
	Ar laikomasi taisyklės „laikykis arba paaiškink“?
	Ar metiniame pranešime atskleista kaip buvo įgyvendintos Atlygio komitetui priskirtinos funkcijos?
<i>Jei atlygio komitetas sudarytas arba jį privaloma sudaryti</i>	
0,40	Atlygio (skyrimo) komitetas
0,15	Ar Atlygio komitete yra nepriklausomų narių?
0,15	Ar Atlygio komiteto pirmininkas yra nepriklausomas narys?
0,10	Ar Atlygio komitete yra vadovaujančių įmonės darbuotojų?

0,25	Ar bent vienas Atlygio komiteto narys turi žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje?
0,10	Ar bent vienas Atlygio komiteto narys turi darbo valdybos (stebėtojų tarybos) komitetuose patirties?
0,05	Ar yra parengti ir patvirtinti Atlygio komiteto veiklos nuostatai?
0,10	Ar Atlygio komitetas kasmet pasitvirtina metinį veiklos planą (kuriame nustatomas posėdžių grafikas, svarbiausi darbai)?
0,10	Kiek Atlygio komiteto posėdžių buvo sušaukta per 202X-1 metus?
<i>Mažinamas atlygio (skyrimo) komiteto balas, jei:</i>	
-10%	Atlygio komitetas veikė didesnę 202X-1 metų dalį (mažiau nei 10 mėn., tačiau nemažiau nei 6 mėn.)
-20%	Atlygio komitetas veikė mažesnę 202X-1 metų dalį (mažiau nei 6 mėn.)
0,60 (0,85)	Audito komitetas
0,15	Ar Audito komitete yra nepriklausomų narių?
0,15	Ar Audito komiteto pirmininkas yra nepriklausomas narys?
0,10	Ar Audito komitete yra vadovujančių įmonės darbuotojų?
0,25	Ar Audito komiteto nariai turi finansų, rizikų valdymo ar audito srities kompetencijas (bent 3 metų patirtis finansų srityje)?
0,10	Ar bent vienas Audito komiteto narys turi darbo valdybos (stebėtojų tarybos) komitetuose patirties?
0,05	Ar yra parengti ir patvirtinti Audito komiteto veiklos nuostatai?
0,10	Ar Audito komitetas kasmet pasitvirtina metinį veiklos planą (kuriame nustatomas posėdžių grafikas, svarbiausi darbai)?
0,10	Kiek Audito komiteto posėdžių buvo sušaukta per 202X-1 metus?
<i>Mažinamas atlygio (skyrimo) komiteto balas, jei:</i>	
-10%	Audito komitetas veikė didesnę 202X-1 metų dalį (mažiau nei 10 mėn., tačiau nemažiau nei 6 mėn.)
-20%	Audito komitetas veikė mažesnę 202X-1 metų dalį (mažiau nei 6 mėn.)
0,10	Ko atlygis
0,20	Kokia atlygio sistema taikoma valdybos (stebėtojų tarybos) nariams? (valandinė, už posėdžius, mišri, fiksuotas atlygis)
0,15	Koks valdybos pirmininko atlygio dydžio santykis nuo vadovo atlygio?
0,15	Koks valdybos narių atlygio dydžio santykis nuo vadovo atlygio?
0,20	Koks pirmininko atlygio dydžio santykis nuo valdybos (stebėtojų tarybos) nario?
0,15	Ar su visas valdybos (stebėtojų tarybos) nariais pasirašytos veiklos sutartys?
0,15	Ar visi valdybos (stebėtojų tarybos) nariai turi civilinės atsakomybės draudimą?
0,3	STRATEGINIS PLANAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS
0,35	Strateginis planavimas
0,10	Ar per paskutinius 4 metus įmonei buvo pateiktas patvirtintas raštas dėl valstybės lūkesčių (lūkesčių raštas)?
0,10	Ar paskutinis įmonei pateiktas lūkesčių raštas prieš tai buvo suderintas su VKC?

0,15	Ar įmonėje dokumentuoti principai/procedūros dėl strategijos rengimo ir atnaujinimo?
0,10	Ar rengiant paskutinį įmonės strateginį veiklos planą buvo rengiama vadovų ir/ar kolegialaus organo strateginė sesija?
0,55	Strateginio veiklos plano kokybė (VKC vertinimas)
	<i>Mažinamas bendras kriterijaus balas, jei:</i>
-5%	Įmonės strateginis veiklos planas patvirtintas po sausio 15 d.
-15%	Įmonės strateginis veiklos planas nepatvirtintas
0,50	Strategijos įgyvendinimas ir priežiūra
0,10	Ar kasmet įmonės vadovaujantiems darbuotojams sudaromi metiniai uždavinių planai (nustatomi siektini rodikliai)?
0,10	Ar įmonėje dokumentuoti principai/procedūros dėl strategijos įgyvendinimo priežiūros?
0,05	Ar įmonė bent kas ketvirtį teikia ataskaitą valdybai (arba kitam organui, atsakingam už strategijos įgyvendinimo priežiūrą) apie strateginio veiklos plano įgyvendinimą?
0,15	Ar už strategijos įgyvendinimą atsakingų įmonės darbuotojų atlygis yra susietas su strategijoje išsikeltais tikslais/uždaviniais (jiems yra priskirti konkretūs strategijoje esantys uždaviniai, už kurių įgyvendinimą šie asmenys yra atsakingi)?
0,60	Strategijos įgyvendinimas (VKC vertinimas)
0,15	Finansų tvarumas
0,35	Kreditingumo vertinimas pagal E.Altmano Z" metodiką
0,23	Įmonės finansinių skolų (D/E) rodiklis 202X-1 metais
0,20	Įmonės turto padengimo pinigais ir jų ekvivalentais (<i>cash/total assets</i>) rodiklis 202X-1 metais
0,22	Bendras likvidumo rodiklis 202X-1 metais
	<i>Mažinamas bendras kriterijaus balas, jei:</i>
-15%	Pelningumo rodiklis (EBIT arba kitas rodiklis) neigiamas 202X-2 ir 202X-3
-20%	Pelningumo (EBIT arba kitas rodiklis) rodiklis neigiamas
-35%	Pelningumo rodiklis (EBIT arba kitas rodiklis) neigiamas paskutinius 3 metus iš eilės

PRIEDAS 3

Pakeitimai 2023/24 metų Indekso metodikoje

Lentelėje pateikiami reikšmingesni 2023/24 metų Indekso metodikoje atlikti pakeitimai.

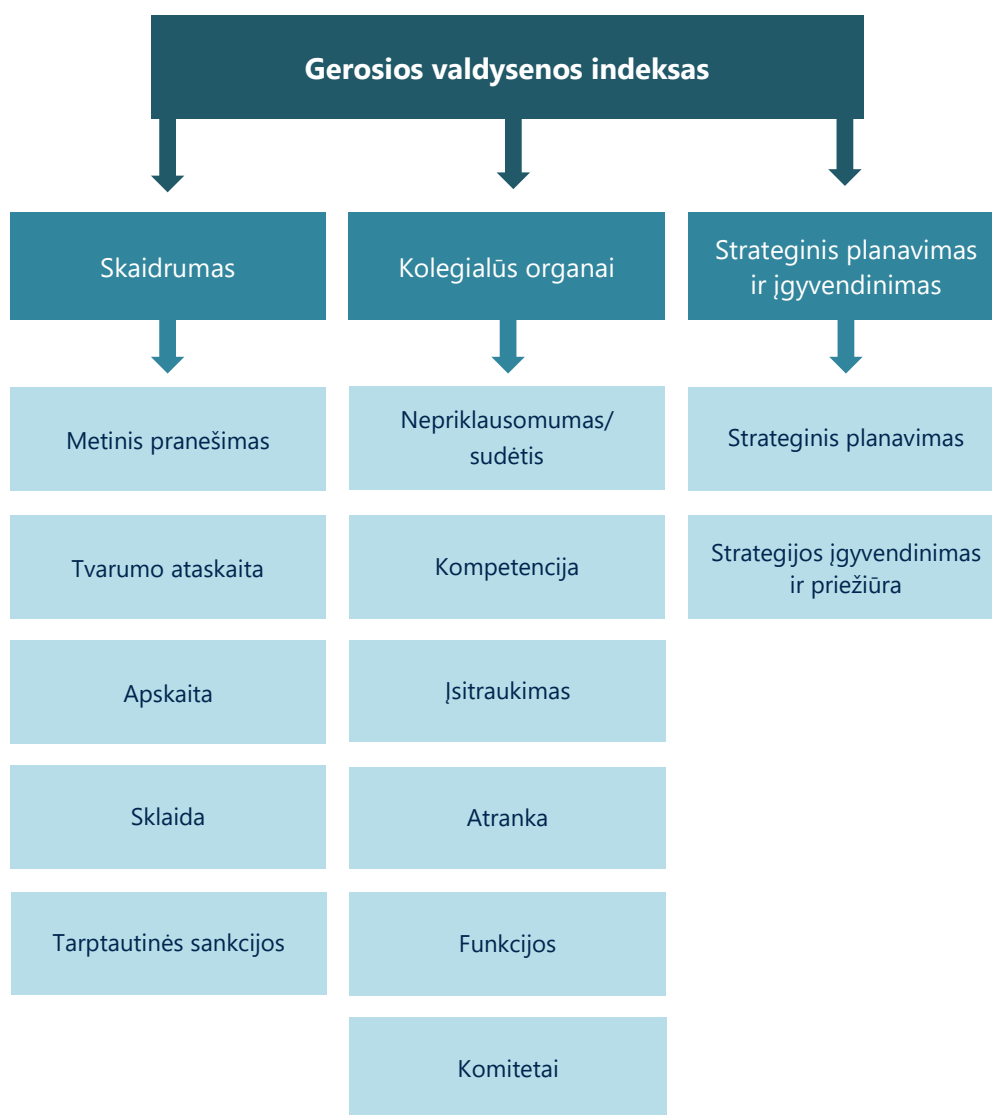
Skaidrumas	
Sk.II	Tvarumo ataskaitos <ul style="list-style-type: none"> • Padidintas vertinimo svoris Taksonomijos atskleidimui
Sk.IV	Sklaida <ul style="list-style-type: none"> • Padidintas angliškos svetainės vertinimo svoris
Sk.VI	Sankcijų taikymas <ul style="list-style-type: none"> • Įtrauktas tarptautinių sankcijų taikymas
Kolegialūs organai	
KO.VII	Atlygis <ul style="list-style-type: none"> • Įtrauktas KO atlygio vertinimas
Strateginis planavimas ir įgyvendinimas	
SP.III	Finansų tvarumas <ul style="list-style-type: none"> • Išimtas įmonės trumpalaikio turto apyvartumo rodiklis, atitinkamai pakeisti ir kitų kriterijų svoriai

Be aukščiau nurodytų pakeitimų atlikti kiti smulkesni pakeitimai, kurie nėra detalizuojami pokyčių lentelėje.

PRIEDAS 4

Dukterinių įmonių valdysenos vertinimo struktūra

Dukterinių bendrovių vertinimai sudaromi laikantys tų pačių principų ir metodikos, kaip ir VVĮ, tačiau skiriasi vertinimo apimtis ir struktūra. Į vertinimą nėra įtraukiamos tokios praktikos, kurios dukterinėms bendrovėms nėra formalizuotos VVĮ valdysenos politikoje arba nėra aktualios dėl buvimo grupės struktūroje. Taip pat dėl dukterinių bendrovių integracijos į VVĮ struktūras, į vertinimą yra įtraukiama dalis grupės (patronuojančios bendrovės) valdysenos praktikų. Žemiau pateikiama dukterinių bendrovių valdysenos vertinimo struktūra bei esminiai skirtumai nuo VVĮ valdysenos vertinimo.

Esminiai skirtumai nuo VVĮ valdysenos vertinimo

Skaidrumas

Tvarumo ataskaita	<ul style="list-style-type: none"> • Jei įmonė nurodo, kad informacija apie tvarumą pateikiama konsoliduotoje grupės tvarumo ataskaitoje, tuomet tvarumo ataskaitos vertinimo balas susideda iš konsoliduotos grupės tvarumo ataskaitos vertinimo ir dukterinės įmonės tvarumo ataskaitos santraukos vertinimo • Jei dukterinės įmonės metiniame pranešime ar tvarumo ataskaitoje nenurodyta, kad informacija pateikiama konsoliduotoje grupės ataskaitoje, ataskaitos vertinimo principai nesiskiria nuo VVĮ.
-------------------	--

Specialieji įpareigojimai	<ul style="list-style-type: none"> • Kriterijus nevertinamas.
---------------------------	--

Kolegialūs organai

Nepriklausomas/sudėtis	<ul style="list-style-type: none"> • Taikomas reikalavimas, kad nepriklausomi nariai sudarytų ne mažiau nei 1/3 visų narių.
------------------------	--

Įsitraukimas	<ul style="list-style-type: none"> • Nevertinama KO ir akcininkų reguliarių susitikimų vykdymo praktika. • Taikomas žemesnis reikalavimas KO posėdžių skaičiui per metus – ne mažiau nei 6.
--------------	---

Atranka	<ul style="list-style-type: none"> • Jei nuo 2019 m. rugsėjo mėnesio nebuvo organizuotos naujos KO narių atrankos, nevertinamos šios praktikos: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ar atrankų agentūra įgyvendino paslaugų pirkimo sutartyje ir Atrankos gairėse (Nutarimas Nr. 631) nustatytus reikalavimus? ○ Ar nepriklausomų narių atrankai buvo sudaryta Atrankos gairėse (Nutarimas Nr. 631) numatyta atrankos komisija? ○ Ar skiriant (siūlant) atranką laimėjusius kandidatus buvo kreiptasi į teisėsaugos (kontrolės) ir kitas institucijas, kad šios pateiktų turimą informaciją apie kandidatus? ○ Ar nors vienas atranką laimėjęs (atrankos komisijos sprendimu) nepriklausomas kandidatas akcininko sprendimu buvo nepaskirtas valdybos (stebėtojų tarybos) nariu?
---------	---

Strateginis planavimas ir įgyvendinimas

Strateginis planavimas	<ul style="list-style-type: none"> • Nevertinamos lūkesčių rašto sudarymo praktikos. • Nevertinamos strateginių sesijų rengimo praktikos.
------------------------	---

Finansų tvarumas	<ul style="list-style-type: none"> • Kriterijus nevertinamas.
------------------	--

Į dukterinių įmonių vertinimą gali būti įtraukiamos ir patronuojančios VVĮ taikomos valdysenos praktikos, jei atitinkamos praktikos taikomos grupės mastu ir dukterinė įmonių jų laikosi. Pavyzdžiui, jei Audito komitetas yra suformuotas grupės mastu ir jo funkcijos apima ir veiksmus dukterinėse įmonėse, tuomet Komitetų kriterijuje gali būti įvertintas patronuojančioje VVĮ sudarytas Audito komitetas.

VKC sprendimu, vertinant individualias dukterines VVĮ, galimos ir kitos išimtys iš bendros vertinimo metodikos.

Viešoji įstaiga Valdymo koordinavimo centras

Žalgirio g. 92, LT-09303 Vilnius, Lietuva

Tel. +370 620 73679, el. p. info@governance.lt
